

მეცნიერება საერთაშორისო
სამუსიკისმოდენიო სტუდენტური
კონფერენცია-კონკურსი

THE SIXTH INTERNATIONAL
CONFERENCE-COMPETITION
FOR STUDENTS IN MUSICOLOGY

გუკლეტზე მუშაობდნენ:
მია სიგუა, ქეთევან ჭილაძე, ელენე მურჯიქნელი, ლიანა ხორბალაძე

BOOKLET PREPARED BY:
Maia Sigua, Ketevan Chitadze, Elene Murjikneli, Liana Khorbaladze

თუ დავფიქროდებით იმტე, რომ შემოქმედება და კვლევა ხელოვნების ორი აუ-
კილებელი და განუყრელი კომპონენტია და ერთის გარეშე მეორე სრულფასოვნად
ვერ ფუნქციონირებს, დავინახავთ იმასაც, თუ რა მნიშვნელოვანია მუსიკოლოგია-
ური გარჯიში და წვრთნა პროფესიული განვითარების აღრულ ეტაპზე. როგორც
სატუდენტი ინსტრუმენტალისტი და კომპოზიტორი საჭიროებს რეგულარულ საკონ-
ცერტო (და სკონკურსი) სიტუაციას თავისი წინსვლის საკონცერტოლოდ, ისე ახალ-
გაზრდა მუსიკოლოგს უნდა ჰქონდეს საშუალება თავისი აქტუალური პროფესიული
დონის მოსახვისა თანაცოლების კონტექსტში, რაც მხოლოდ სტაგირის წერისა და
პუბლიკაციის პრაქტიკით არასაჭარისი და ნაკლოვანია. მუსიკოლოგთა საერთაშორ-
ისო სატუდენტური კონფერენცია-კონკურსი ამ ხარვეზის შეგსებასთან ერთად იმასაც
ემსახურება, რომ ეს კონტექსტი მაქსიმალურად გასცდეს როგორც სასწავლებლის,
ისე ქვეყნის ფარგლებს და ამით ქართული მუსიკოლოგია აზიაროს მსოფლიო მუსი-
კალური აზროვნების აქტუალურ მიღწევებს, ქართული მუსიკალური კულტურა კი
მსოფლიო კვლევის საგანი გახადოს.

მივესალმები თბილისის კონსერვატორიის მეექსი სატუდენტურ კონფერენციას,
შთაგონებულ, შემოქმედებით და წარმატებულ მუშაობას ვუსურვებ მონაწილეებს,
კონკურსათვებსაც და უიურისაც!

ჩეზო კიქნაძე, კონსერვატორიის რექტორი

Reso Kiknadze, Rector of Conservatoire

If we realize the importance of creative work and research in art and their individuality, we also do realize the importance of musicological practice and train at the beginning of professional development. As a student instrumentalist and composer needs regular concert/competition for controlling growing of oneself so young musicologist must have opportunity to try own actual professional level in the context of peers, as only writing articles and publications are insufficient. The international student's conference-competition also serves to exceed the bounds of institution and country and share Georgian musicology with world musical achievements and to make Georgian musical culture subject of research.

I would like to congratulate to the sixth international student conference and wish successful work to participants, competitors and jury!

მეცნიერებელ საერთაშორისო
სტუდენტური
სამუსიკისმცოდნეო
კონფერენცია-კონკურსი

THE SIXTH INTERNATIONAL
CONFERENCE-COMPETITION
FOR STUDENTS
IN MUSICOLOGY

საერთაშორისო სტუდენტური კონფერენცია-კონკურსი წელს უკვე მეტესედ იმართება. არსებობს 6 წელი გვიჩვენებს, რომ იგი უკვე მყარ ტრადიციად იქცა. 2009 წლიდან ღღებულე ეს კონფერენცია-კონკურსი წარმოადგენს ერთ-ერთ ყველაზე მნიშვნელოვან მოვლენას ახალგაზრდა ქართველი მუსიკოლოგებისთვის და, უკვე უცხოელებისთვისაც - ტრადიციულად მონაწილე ქვეყნებთან ერთად გეოგრაფიული არეალი თანაბათნ ფართოვდება. ბოლო წლებში კონფერენცია-კონკურსი აღარ შემთიდარებული მხოლოდ სასესიონ ნაწილით. მის ფარგლებში, სპეციალურად ამ მოვლენისათვის საზღვარგარეთი დანართიდან მოწვეული ჟიურის წევრები, ლექციებისა და მასტერკლასების სახით, თავიანთ გამოცდილების უზიარებენ ქართველ კოლეგებსა და მომავალ მკვლევარებს. წარმატებებს ვუსურვებთ ყველა მონაწილეს, ხოლო ჟიურის - საინტერესო სამუშაო ღღებს.

ქეთევან ჭიტაძე, მაია სიგუა, ლიანა ხორბალაძე

FROM ORGANIZERS

This year the Tbilisi International Conference-competition for musicology students will be held for the sixth time. 6 years of its regular occurrence shows us that the conference-competition has been become a some kind of tradition. Since 2009 the conference-competition has presented itself as one of the most important events for young Georgian and foreign musicologists as well. We are excited that several countries take part in our conference regularly and every year the geographical borders are expanding. For the last three years the conference-competition has not been restricted to sessions only. Foreign members of jury share their experience with their Georgian colleagues and students through lectures and masterclasses. We wish good luck to every participant and an engaging working experience to the members of jury.

Ketevan Chitadze, Maia Sigua, Liana Khorbaladze

განრიგი

24 აპრილი

10:00 - მონაწილეთა რეგისტრაცია

10:30-10:50 - იან ლეხი (პოლონეთი)

10:50-11:10 - მარიამ მეფარიშვილი (საქართველო)

11:10-11:30 - არჩილ ნიქაცაძე (საქართველო)

11:30-11:50 - მონოზონი ნინო სამხარაძე (საქართველო)

11:50-12:00 - შესვენება

12:00-12:20 - ოზე ჩილდემ დენიზი გორგულუ (თურქეთი)

12:20-12:40 - ასლი ბალა აშკანი (თურქეთი)

12:40-13:00 - ჩილდემ ბალოლლუ (თურქეთი)

13:00-13:50 - ლანჩი

13:50-14:10 - აიდინ ჩირაჭოლლუ (თურქეთი)

14:10-14:30 - შორენა მეტრეველი (საქართველო)

14:30-14:50 - კარლილინა კოლინექ-შეხოვიჩი (პოლონეთი)

14:50-15:10 - თამარ ფუტკარაძე (საქართველო)

16:00 - კულტურული პროგრამა: ვიზიტი სელოვნების სასახლეში

25 აპრილი

11:00-11:20 - გიორგი კრავეიშვილი (საქართველო)

11:20-11:40 - ოსკარ ლაპეტა (პოლონეთი)

11:40-12:00 - ნინო რაჭმაძე (საქართველო)

12:00-12:20 - მელანი უოლტერსი (ავსტრალია)

12:20-12:30 - შესვენება

12:30-12:50 - ფედერიკო ფურნარი (იტალია-ინგლისი)

12:50-13:10 - პაველ შეხოვიჩი (პოლონეთი)

15:00 - კულტურული პროგრამა: კონცერტი და დახურვის ცერემონიალი

26 აპრილი

April 24

SCHEDULE

10:00 - Registration of participants

10:30-10:50 - Jan Lech (Poland)

10:50-11:10 - Mariam Mepharishvili (Georgia)

11:10-11:30 - Archil Nikatsadze (Georgia)

11:30-11:50 - Nun Nino Samxaradze (Georgia)

11:50-12:00 - BREAK

12:00-12:20 - Özge Çiğdem Denizci Görgülü (Turkey)

12:20-12:40 - Asli Bala Askan (Turkey)

12:40-13:00 - Çiğdem Baloğlu (Turkey)

13:00-13:50 - LUNCH

13:50-14:10 - Aydin Çıracioğlu (Turkey)

14:10-14:30 - Shorena Metreveli (Georgia)

14:30-14:50 - Karolina Kolinek-Siechowicz (Poland)

14:50-15:10 - Tamar Putkaradze (Georgia)

გევგვასე საერთაშორისო
სტუდენტური
სამუსიკოსო მიმღები
კონფერენცია-კონკურსი

THE SIXTH INTERNATIONAL
CONFERENCE-COMPETITION
FOR STUDENTS
IN MUSICOLOGY

16:00 - CULTURAL PROGRAM: Visit in Art Palace

April 25

11:00-11:20 - Giorgi Kraveishvili (Georgia)

11:20-11:40 - Oskar Łapeta (Poland)

11:40-12:00 - Nino Razmadze (Georgia)

12:00-12:20 - Melanie Walters (Australia)

12:20-12:30 - BREAK

12:30-12:50 - Federico Furnari (Italy-UK)

12:50-13:10 - Paweł Siechowicz (Poland)

15:00 - CULTURAL PROGRAM: concert and closing ceremony

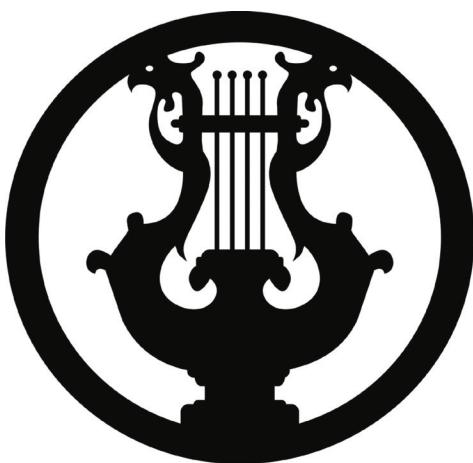
April 26

CULTURAL PROGRAM:

09:00 - Excursion

2015

TBILISI, GEORGIA

მეცნიერებელთა საერთაშორისო
სამუსიკო მუსიკოლოგიური სტუდენტური კონფერენცია-კონკურსი
თბილისი, საქართველო 2015

მონაცილები

PARTICIPANTS

THE SIXTH INTERNATIONAL
CONFERENCE-COMPETITION FOR STUDENTS IN MUSICOLOGY
TBILISI, GEORGIA 2015

ბაკალავრიატი

BACCALAUREATE

იან ლეხი
პოლონეთი

Jan Lech
Poland

არჩილ ნიქაცაძე
საქართველო

Archil Nikatsadze
Georgia

მარიამ მეფარიშვილი
საქართველო

Mariam Mepharishvili
Georgia

მონიზონი ნინო სამხარაძე
საქართველო

Nun Nino Samxaradze
Georgia

იან ლეხი

გარშემო უწივერსიცემი,

III კურსი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი
ღონისძიები მართა მაკარუკი

დანტერესულია ეთნომუსიკოლოგითა და მუსიკალურია ანთროპოლოგით. საბაკალავრო საელექტრო კლევები ჩატარა უწრანაში, ქალაქ მურაფაში. 2013 წელს გამოაქვეყნა კვლევის მსალა, მოგვინებით, 2013/2014 წლის ზამთარში მურაფის ექსპლიციების ფორმულიზების ერთ-ერთი ორგანიზაციონი იყო. 2014 წელს მოაწილეობა მიღლო გერმანიაში გამრათულ მუსიკისმცოდნე სტუდენტთა ტურში. ლეხი დანტერესულია კონფედერაციის მუსიკით, რას შესახებაც 2014 წლის მაისში ლექცია წაიკითხა მუსიკისმცოდნების ინსტიტუტში. ერთი თვეით ადრე კი გამოაქვეყნა სტატია ვაგრენის „ლოგოგრინის“ შესახებ. იან ლეხის სტატია მურაფის მუსიკილური კონფლიქტების შესახებ მაღლ გამოქვეყნდება.

**ტრიუზათორი ავტორები - შესიგის აღშემს პროგლემა პოსტ-მოდერნის
ეპოქის რომის კათოლიკური ეკლესიის ლიტურგიულ შესიგაჟი**

სტატიის მიზანია ხელახლა განისაზღვროს ტექსტუალიზებული კულტურის ანალიზის ბარეტისებული, ანტი-ავტორიგარული მიდგომის იდეა იმ პერსპექტივაში, რომელიც საშუალებას მოგვცემს დავინახოთ ავტორის მნიშვნელოვანი როლი მუსიკის აღქმისა და გადაფისტების პროცესში.

ამგვარი თეორიების საფუძვლად სტატიაში წრმოდგენილია უკრაინის ქალაქი მურაფა (აღმოსავლეთი პადოლი). საყულოო ფიფურები, რომლებსაც სსვადასხედა მუსიკალური დაჯგუფებების ავტორითები წარმოადგენენ, მონაწილეობენ ე. წ. დებატებში, რომლებიც ლიტურგიის ღრის მუსიკის ადგილსა და ფუნქციონირებას შეეხება. მათი მოსახრეები, რომლებსაც პატივისცემით ეკიდებიან საერთო და სასულიერო პირები, ორ დაბირისპირებულ ესოეტაკურ პაზიციად იყოფიან: პირველი მათგანი პოლონეზ-კათოლიკური ფორმაციის რელიგიურ და ეროვნულ თვითმყოფადობას ემცარება, მეორე, კი - უკრაინულ-კათოლიკურს, დაგავშირებულს საერთო მუსიკალური გამოხატვის ახალ ფორმებთან, რომელიც ირანსფორმაციის პერიოდს მოჰყვა. ორივე მიდგომა ამოზრდილია ისტორიული, კულტურული და სოციალური კონტექსტიდან.

ამ კონტექსტს პოსტ-სოციალისტურსაც უწიდებენ. იგი საჭიროებს ხელახლა შეფასებას, როგორც არა მარტო ცვლილებით განპირობებული პრობლემა, არამედ როგორც მიმდინარე დისკურსი იმ წინააღმდევობებს შორის, რომელიც გლობალიზებულს, გლობალიზებულსა და ლოკალურად ჩამოყალიბებულს, ტრადიციულს შორისაა. გასავარია, რომ რეგიონის ასეთი სპეციფიკურობის და იზოლირებულობის მიუხედავად, აქ ჩამოყალიბდა ისეთივე შეხედულებები, რომლებიც არყევენ სათბერო თეატრების საფუძველს მთელ მსოფლიოში: ნაწარმოების შეფასება ავტორის (მათ შორის ბოლიგიური) მნიშვნელობის და ირა მუსიკის ხარისხის მიხედვით.

შემდგა საერთაშორისო სტუდენტური სამუშავისმოცველო პროცესებისა-პროექტების

Jan Lech University of Warsaw, 3rd yearScientific supervisor:
Doctor **Maria Makaruk**

Jan Wawrzyniec Lech, interested in ethnomusicology and anthropology of music, did his BA fieldwork research in the Ukraine, in the town of Murafa. Later on, in the winter of 2013/2014, he participated as one of the organizers in the exhibition of photographs taken during the fieldwork trips. He also published his research material in 2013. In June 2014 he participated in Musicology Student's Tour in Germany. Interested in music of the Confederacy he gave lecture at the Institute of Musicology in May 2014 and about a month earlier he also published a review of Wagner's "Lohengrin". His paper about musical conflicts in Murafa will be published soon.

TRIUMPHING AUTHORS – PROBLEM OF MUSIC RECEPTION IN THE POST-MODERN ROMAN CATHOLIC LITURGICAL MUSIC

The paper's aim is to redefine Barthes' idea of anti-authoritarian approach to the analysis of textualised culture into the perspective, which manages to see important or even dominating role of the authors in the process of music reception and valorization.

As for the background, in which such theory makes its stand in, the paper presents Ukrainian town Murafa (Eastern Podole). The idols, which are leaders of various musical groups in the town, tend to participate in so-called debate over the state of musical affairs during the liturgy. The respect they are granted by the lay and the clergy is represented by two opposing camps, two aesthetical positions: Polish-catholic formation of religious and national identity and Ukrainian-catholic, tied to the new forms of musical expression of the sacred, that came after the transformation period. Both are rooted deeply in historical, cultural and social context.

This context, described as post-socialism, should be re-approached as not only the problem of change, but also as the ongoing discourse of resistance and the conflict of globalized, glocalized and locally cultivated, domestic tradition. Surprisingly, in such specific and in some ways isolated terrain, there seems to be the same notions, that shake the ground in the opera houses all around the world – which tends to valorize music because of its author's value (also political), not because of the music quality.

მარიამ მეტარიშვილი

თბილისის სახელმწიფო კომსურვატორია,

॥ კურსი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი

ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, პროფესორი მარიამ ქავთარაძე

2009 წელს დამთავრა თბილისის ევენტ მიქელაძის სახელობის N 2 ცენტრალური სამუსიკო სასწავლებლის სამუსიკისტო დოკტორადი უნივერსიტეტის ურთისასიტეტის ფაკულტეტი. 2013 წლიდან სწავლობს ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კომსურვატორიაში კომპოზიციისა და მუსიკის თეორიის ფაკულტეტზე.

თანამდებობა სამართლისა და მისი მოღიციანები
XX საუკუნის მუსიკაზე

კლასიკურ მუსიკში პირველადი უანრის, კერძოდ საცეკვაო უანრების დამკვიდრება გარევეულ კანონზომიერებად იქცა. ასეთი გზა განვლო ყოფითა ფორმებიდან ვიდრე სიმფონიამდე მენუეტმა, ვალსმა და სხვ. ერთ-ერთი უკანასკნელი ცეკვების ამ რიგში ტანგოა, რომელიც „ბინძური ცეკვების“ წიაღიძან დაბადებული მცირდად შემოვიდა მე-20 საუკუნის პროფესიულ მუსიკში. მოხსენება ეხება ტანგოს სემანტიკას და მის მოდიფიკაციას XX საუკუნეში.

შემოგთავაზებთ ძირითად პოსტულატებს, რომელიც სრულად იქნება გამოილი თემაში:

1. ტანგოს დაბადება, როგორც რიო დე ლა პლატას კულტურული სიმბიოზი;
2. ტანგოს შემწევა კლასიკურ მუსიკში;
3. ტანგო საბალეტო და საოპერო მუსიკში;
4. ტანგოს უანრული მოდიფიკაცია: ჯაზში, ბლუზის პასო დობლესთან შერწყმით, განხილულია ჩიკ კორეას და ჯიში კინგის ნაწარმოებების საფუძველზე;
5. ტანგო კინომუსიკში;
6. მოდერნ ტანგო, როგორც პროექტი.

ჩამოთვლილი უანრული ტრანსფორმაციები და განსხვავებული კონტექსტი მოგვცემს საშუალებას თვალი გავადევნოთ პირველადი უანრის - ტანგოს სემიოტიკას თეორიულ-ისტორიულ ასპექტში, სემიოტიკურ ჭრილში შესწავლის საფუძველზე.

Mariam Mepharishvili

Tbilisi State Conservatoire, 2nd year

Scientific supervisor:
Doctor of Arts, Professor **Marina Kavtaradze**

In 2009 graduated E. Mikeladze central music school's theoretical department. In 2013 graduated from St. Grigol Pheradze Tbilisi University, faculty of journalism. In 2013 she continued her education in Vano Sarajishvili State Conservatoire, faculty of Musicology.

**SEMANTIC OF TANGO AND ITS MODIFICATION IN THE MUSIC OF
20TH CENTURY**

The primary genre in classical music, particularly the establishment of the dance genre becomes as some kind of regularity. Menuet, Waltz and other dances passed such way from the routine forms to the Symphony. One of the latest dance is tango, which was born from the depth of "Dirty Dancing" firmly entered in the 20th century professional music. This paper concerns semantic of tango and its modifications in the music of 20th century.

Basic postulates, as the plan, which will be fully discussed to this topic, are:

1. Birth of Tango, as a cultural symbiosis of Rio de la Plata;
2. Invasion of Tango in the classical music;
3. Tango in Ballet and Opera music;
4. Genre modification of Tango in the Jazz, Blues, by the merging to the Paso Doble will be discussed according to the compositions of Chick Corea and Gipsy King;
5. Tango in the Soundtracks;
6. Modern Tango, as the project.

The genre transformation and different contexts gives us the possibility to look through the theoretical-historical aspects of the semiotics of the primary tango, according to the study in the semiotic field.

არჩილ ნიქაცაძე

თბილისის სახელმწიფო კომსურვატორია,

IV კურსი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი

ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, პროფესიონალური მარინა ქავთარაძე

2013 წელს დაამთავრა საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი. მუსიკალურ განათლებას უფლებოდა თბილისის 25-ე მუსიკალურ სკოლაში, "ნიჭიერთა ათწლეული", დამთავრებული აქვს თბილისის ე. მიქელაძის სახელობის N 2 ცენტრალური მუსიკალური სასწავლებლის საფორტეპიანო განყოფილება. მთაწილეობა აქვს მდგებული სხვადასხვა კონფერენციაში, მათ შორის მეოთხე საერთაშორისო კონფერენცია-კონკურსში, შოთა რუსთაველის სახელობის თეატრისა და კინოს უნივერსიტეტის მეექვსე საერთაშორისო კონფერენციაში და სხვადასხვა სამუსიკისტური ლონისტისაში.

პოგარიზორის უამოხვედებითი თავისუფლების პროგლემა ტოტალიტარულ სახელმწიფო

მოხსენება ეხება კომპოზიტორის შემოქმედებითი თვითგამოხატვის თავისებუ-რებებს მე-20 საუკუნის ტოტალიტარული რეჟიმის პირობებში, 30-40-იანი წლების საბჭოთა კავშირის კომპოზიტორების შემოქმედების მაგალითზე.

თემის მიზანია ტოტალიტარული რეჟიმის პირობებში ჩამოყალიბებული სხვა-დასხვა კომპოზიტორის შემოქმედებითი პრინციპების წარმოქმნა; ის თუ როგორ აისახა სისტემის გავლენა: სტილურ, უანრულ, ღრმამატურგიულ დონეზე.

ყველა კომპოზიტორი, იდეოლოგიურად შეზღუდულ პირობებში, შემოქმედები-თი ინდივიდუალობის თვითგამოხატვისათვის განსხვავებულ გზას ირჩევს. იდეოლო-გიურ წენებთან ადაპტაციის პროცესის დამრკიდებულების თვალსაზრისით იყვეთება სხვადასხვა მიღეობა, გამომდინარე კომპოზიტორის განსხვავებული „მე“-დან. შესა-ბამისად, პოლიტიკური სისტემისა და კომპოზიტორის თანარსებობის სამი ძრი-თადი კატეგორია გამოყევავით:

1. როდესაც კომპოზიტორი შემგუებლურ დამოკიდებულებას ამჟღანებს სის-ტემის მიმართ, თვითგამოხატვისათვის პირობებში კომპოზიტორის უკანა მოთხოვნას და მაქსიმალურად მიდის შემოქმედებით კომპრომისზე, რაც აისახება არა მარტო შემოქმედების თემა-ტიკზე, არამედ მუსიკალურ ენასა და ღრმამატურგიაზე;

2. როდესაც კომპოზიტორი თავისი შემოქმედებით უპირისპირდება სისტემის იდეოლოგიურ მოთხოვნებს;

3. კოპაბიტაციის ნიმუშში, როდესაც აღნიშნულ გარემოში იდეოლოგის გვერ-დის ავლით, ზოგჯერ კი აღაბიტირების სხვადასხვა ხერხით შესაძლებელია არსებულ გაუსაძლოს პირობებში, შემოქმედებითი ინდივიდუალობის შენარჩუნება.

Archil Nikatsadze

Tbilisi State Conservatoire, 4th year

Scientific supervisor:
Doctor of Arts, Professor Marina Kavtaradze

In 2013 he graduated from the Technical University. He was mastering music education in N 25 Music School, Z. Paliashvili Music School. He also graduated from the Mikeladze N 2 Central Music School piano department. During his study period he took part in different conferences: The Fourth International Conference-Competition; The Sixth International Conference of Shota Rustaveli's State Theatre and Film University and other different musicological events.

**THE ISSUE OF A COMPOSER'S CREATIVE FREEDOM
IN A TOTALITARIAN STATE**

This work deals with the peculiarities of a composer's creative self-expression under a totalitarian regime of the 20th century on the example of creative works of the Soviet composers in the 1930s and -40s.

The purpose of the thesis is to show creative principles of different composers established in conditions of a totalitarian regime and how the impact of the system is reflected in style, genre and dramaturgy levels.

Under ideologically restricted conditions each composer chooses different path for self-expression of one's creative individuality. From the viewpoint of the attitude towards the process of "adaptation" to ideological pressure, various approaches take shape based on different individuality of a composer. Proceeding from the above mentioned three major layers of political system and composer's coexistence have been singled out:

Category I - when the composer manifests tolerance to the system, takes into account all the demands of a political elite and accepts a creative compromise that is reflected not only in the subject matter of creative works but also in musical language and dramaturgy.

Category II - when the composer with all his creativity is in opposition to ideology demands of the system.

Category III - is a sample of cohabitation when in the mentioned environment passing by the ideology composers manage to maintain their creative individuality in unbearable conditions and sometimes by various means of adaptation.

მონაშობი ნინო სამხარაძე

თბილისის სახელმწიფო კომუნიკაციონისა,

॥ ქუჩისი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი

ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, ასოცირებული პროფესიონალი თამარ ჩხეიძე

1998 წელს დაამთავრა ჭიათურის გ. თხელიძის სახელობის მე-2 სამუსიკო სკოლის საფორტეპიანონ განყოფილება. 2014 წელს მონაწილეობა მიიღო სტუდენტთა სამეცნიერო კონფერენციაში და ამავე წელს გორგი გარაჯიანიძის სახელობის ფოლკლორული და სასულიერო მუსიკის ბათუმის IX საერთაშორისო ფესტივალსა და სამეცნიერო კონფერენციაში. 2002 წლიდან ცოცხლობს მცხეთის სამთავროს მონასტერში და გალობს მგალობელთა გუნდში. სამეცნიერო ინტერესები უკავშირდება საეკლესიო მუსიკის სფეროს.

სამთავროს დელათა მონასტრის არჩევი დაცული
შეიდა ეპთიმე კერასელიძის ხელნაწერი ნოტირებული პრეზენტაციის
(ისტორიულ-თეორიული ანალიზი)

მოხსენებაში წარმოდგენილია მცხეთის სამთავროს წმიდა ნინოს დედათა მონასტრის არქივში დაცული წმიდა ექვთიმე ქერქესელიძის ნოტირებული კრებულის ისტორიულ-თეორიული ანალიზი. ხელნაწერის კვლევა პირველად ხორციელდება. დღემდე ის უცნობი იყო საეკლესიო მუსიკის მკალევართათვის და, ამ მხრივ, სიახლის შემცველია.

მოხსენებაში შესწავლილია მიზეზები, რამაც ხელნაწერის მონასტრის არქივში ყოფნა განპირობა და იმავდროულად ურთიერთობები, რომელიც წმიდა მამას სამთავროს დედათა მონასტერთან ყავშირებდა.

ნაშრომში განხილულია ნოტირებული კრებულის აგებულების თავისებურებები. როგორც ცნობილია, საგალობლების ნოტებზე გადატანისას, თუ მხოლოდ ცალი ხმის ჩაწერა წევბოლა, ფიქსირდებოლა ყოველთვის ზედა, კანონიკური პანგის შემცველი ხმის პარტია. განსახილველ ხელნაწერში არსებული ცამეტი საგალობელი კი მხოლოდ მეორე (შუა) ხმის სახითაა წარმოდგენილი. გამოთქმულია მოსაზრება, ცალი ხმის, თანაც შუა ხმის ჩაწერის სავარაუდო მიზეზების შესახებ.

ხელნაწერში წამოდგენილი საგალობლებიდან რამდენიმე გამოცემულია მრავალ ხმიანი გარიანტით სხვადასხვა კრებულში. მუშაობისას მოძიებულ იქნა საგალობლების ყველა არსებული სანორო ვარიანტი, ჩატარდა შედარებითი მუსიკალურ-თეორიული ანალიზი, რისი შედეგებიც წარმოდგენილია მოხსენების დასკვნით ნაწილში.

Nun Nino Samxaradze Tbilisi State Conservatoire, 2nd yearScientific supervisor:
Doctor of Arts, Assoc. Prof. **Tamar Chkheidze**

In 1998 graduated from G. Tkhelidze Music School piano class in Chiatura. In 2014 she took part in the student scientific conference and Giorgi Garakanidze's Batumi 9th International Scientific Conference of Folk and Sacred Music (Faculty of Music of Batumi Arts State University). Since 2002 she has lived in Mtskheta Samtavro Convent; she sings in the choir. Scientific interests are connected with Church Music.

**SAINT EUTHYMIUS THE CONFESSOR KERESELIDZE'S MUSIC
MANUSCRIPT KEPT IN SAMTAVRO CONVENT
(HISTORICAL-THEORETICAL ANALYSIS)**

This paper represents the historical-theoretical analysis of St. Euthymius' music manuscript, which is preserved in Samtavro St. Nino Convent. The research of the handwritten is carrying out for the first time. Up to this date, the handwritten was unknown for the researchers of church music.

In the paper there have been studied the reasons of being this manuscript in the monastery archives, also the relationship between St. Father and the nuns. At the same time, there is discussed the peculiarities of the construction of the handwritten. As it known, during the notating of the chants only the first voice was recorded. But in our discussing work the second voice of thirteen chants are recorded; in this connection we have got some arguments.

Some of the chants from this manuscript are published in polyphonic version in different chant collections. While working, all the note versions of the chants have been searched and the comparative musical-theoretical analysis has been held; the results are presented at the end of the paper.

მაგისტრატურა

MASTER STUDIES

առօն հորախողով
տպրիյտո

Aydin Çiracioğlu
Turkey

յարողունա յոլոնցէ-Շեքշովիჩ
ծոլոնցո

Karolina Kolinek-Siechowicz
Poland

ամլո ծալա ավյանո
տպրիյտո

Asli Bala Askan
Turkey

Շոռյենա մեթրեվելո
սայարտազելո

Shorena Metreveli
Georgia

հոլդըթ ծալողովով
տպրիյտո

Çiğdem Baloğlu
Turkey

ոճցը հոլդըթ գյենիչո ցորչովովո
տպրիյտո

Özge Ciğdem Denizci Görgülü
Turkey

MASTER STUDIES

ასლი ბალა აშკანი

სტამბულის ტექნიკური უნივერსიტეტი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი
ეთნომუსიკოლოგის დოქტორი, პროფესორი რობერტ რიგლი

სწავლობდა მარმარას უნივერსიტეტის სახვითი ხელოვნების ფაკულტეტზე ფოთოგრაფის მიმართულებით. ეთნომუსიკოლოგის შესწავლა დაიწყო MIAM-ში (მოწინავე მუსიკალური კვლევიბის ცენტრი), სტამბულის ტექნიკურ უნივერსიტეტში 2013 წელს. წრინა კვლევებზე დაყრდნობით, რომელიც მნი ბავალაგრძალის ბოლო კურსზე განახორციელა, მისი ძიები მოიცავს ძიური მუსიკის თანამედროვე ტენდენციებს, ელექტრონული მუსიკის განვითარების ეტაპებსა და მათ გავლენებს პოპულარულ კულტურაზე. სევე, მე-20 საუკუნის ევროპის მუსიკალურ მიმღინარეობებს. მისი ამჟამინდელი კვლევის საგანმანათლებლო წარმართვების თვისუფალი იმპროვიზაციის ცენტრისა და საგანმანათლებლო წრეებზე.

თავისუფალი იმპროვიზაციული გუსიკის ცენტრის სტაგულები:

განათლებული აუდიტორიისათვის ბანკუთვნილი ზარი

თუ საბაზისო გუსიკალური გამოსახვის საფუძვლები?

იმპროვიზაცია, მუსიკოსების მიერ, აღიმებთადა და გამოიყენებოდა. როგორც ინსტრუმენტების ფლობის ხარისხის განსაზღვრის ერთგვარი საშუალება. თუმცა, როდესაც საქმე თავისუფალ იმპროვიზაციას ეხება, განსხვავებული თვალსაზრისის შექმნა ავტორიულებებსა და აუდიტორიას შორის დღემდე კამთთა. მუსიკალური იერარქიისადმი უარყოფითი დამოკიდებულებით ცნობილი თავისუფალი იმპროვიზაციის უანრის შესახებ აუდიტორიის შეხედულებები შეიძლება ეწინააღმდეგებოდეს მუსიკოსებისას. თავისი შეზღუდული, მაგრამ ძალზე მრავალფეროვანი აუდიტორიის წყალობით, თავისუფალმა იმპროვიზაციამ სტამბულში პოპულარობა 1990-იანი წლების ბოლოს მოიპოვა. თუმცა, ამ ტიპის მუსიკის კომპონენტების გაუმჯობესება წლების განმავლობაში მიმდინარეობდა და დღემდე გრძელდება. იმისთვის, რომ სტამბულის მუსიკალურ წრეებში თავისუფალი იმპროვიზაციის ადგილი განვსაზღვროთ, საყითხი თუ სხვადასხვა პერსპექტივიაში უნდა განვიხილოთ: „თავისუფალი იმპროვიზაცია, როგორც სტილი, რომლის გაგება და შესრულება ძალიან რთულია კარგი მუსიკალური განათლების შექმნათათვისაც კა“ და „თავისუფალი იმპროვიზაცია, როგორც აღამიანის მუსიკალურობის გამოხატვის უმთავრესი გზა“. ამ თუ სხვადასხვა თვალსაზრისის არსებობა ჩევნ მოხსენებაშიცაა ასახული. კვლევის სუბიექტები არიან მუსიკოსები რომლებიც ამ უანრის მუსიკს ასრულებენ, აუდიტორია, სხვადასხვა სამუსიკო დასკიპლინების სტუდენტები და სხვადასხვა უნივერსიტეტების აკადემიური პერსონალი, რომელიც თავისუფალ იმპროვიზაციას ასწავლის. სოციალურ, მუსიკალურ და ყადებიურ წრეებში თავისუფალი იმპროვიზაციის უანრის ადგილი განსხვავებულია, თუმცა მსგავსებებიც იკვეთება. მოხსენების მზანი სწორედ ამ განსხვავებათა და მსგავსებათა დემონსტრირებაა.

Asli Bala Askan

Istanbul Technical University

Scientific supervisor:
Doctor of Ethnomusicology, Professor **Robert Reigle**

Studied in Marmara University Fine Arts Faculty Photography Department. Until then, she made researches about 20th century art movements for school projects. She started studying Ethnomusicology in MIAM (Center For Advanced Studies in Music), Istanbul Technical University in 2013. Through the leading from previous studies she had in the undergrad school, she started making researches about contemporary movements in Asian music, stages of electronic music and their effects on popular culture, and musical movements in 20th century Europe. Now concepts of free-improvisation and its reflections on cultural and educational circles is her main research subject.

**CONCEPTS OF FREE-IMPROVISATION MUSIC IN ISTANBUL:
A GENRE FOR HIGHLY EDUCATED AUDIENCE
OR ROOTS OF BASIC MUSICAL EXPRESSION?**

Improvisation has been seen -and sometimes, also used- as a style for assessing musicians' ability to master their instruments. However, when it comes to free-improvisation, authorities and audiences from different point of views are still discussing and try to put this genre in a specific status in different musical circles. As a genre known with its adverse attitude to hierarchy in music, audience's thoughts about this music may conflict with the musicians'. With its limited but widely varied profile of audience, free improvisation is an extraordinary genre, which gained popularity after late 1990s in Istanbul. It's quite late when we consider the history of free improvisation. But during the years, components of this music have been improved, and continuing to evolve. To identify this place of free improvisation in Istanbul's music circle, topic will approached by two different perspectives: "free improvisation as a style that is hard to understand and perform, even for the people with high musical knowledge" and as "the most basic way to express human musicality". Those two different points of views also helps the project. Research subjects are musicians who perform in this genre, audience, and music students from different disciplines and academic staff from different universities who teaches about free improvisation. Aim of this paper is to demonstrate people differences and similarities between this genre's place in social, musical and academic circles.

ჩილდემ ბალოლლუ

აფიონ ჭოჭათეცქვს სოციალურ მეცნიერებათა ინსტიტუტი,
| კურსი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი
დოქტორი, პროფესორი აპხეთ ბიულანთ ალანერი

დაიბადა 1988 წელს. სწავლობდა თბილისის უნივერსიტეტის სახელმწიფო კონსერვატორიას საფორმულოში განყოფილებაზე. 2010 წელს ჩააბარა ანატოლიის უნივერსიტეტის მუსიკის-ცოლნების განყოფილებაზე, რომელიც დასრულა 2014 წელს. სტუდენტობის პერიოდში მრავალი სამეცნიერო ნაშრომი წარმოადგინა. მასი ძარითადი კვლევები და სამეცნიერო ინტერესები ფოკუსირებულია ისტორიულ მუსიკის ცოლნებაზე. ჩაწერილი აქვს CD, რომელშიც შესრულა ორმანების იმპრონი პერიოდში შექმნილი 14 საფორმულოს პიესა. პროფესორ ბიულენთ ალანერის ამავე სახელწოდების კვლევისათვის. სწავლობს ორმანებსა და ორმანურ მუსიკალურ ტექსტებს. გამოქვეყნებული აქვს ექვსი სტატია საზოგადოებრივ ჟურნალებში.

KADIZADE-İ TİREVİ EDVARI კადიზადე-ი თირევი ტირევის ჯრები (გუსიდალური თაორი)

ქადიზადე-ი თირევის სწავლება (XV საუკუნის თურქი მუსიკის თეორეტიკულ-სების ავტორობით) ორმანური პერიოდის თურქულ ენაზე დაწერილი. იგი ამ პერიოდის პირველი ნიმუშია, რომელიც თანამედროვე თურქულ ენაზე გადმოტანილი გამარტივების გარეშე [თან ახლავს ლექსიკონი].

სწავლებაში განვითარებულია თორმეტი კილო, შვიდი დომინანტური ხმა, ოთხი ნაწილი, ორმოცდარევა ფორმაცია. მასში, ასევე, თურქული მუსიკის კილოების თანმიმდევრული კლასიფიკაციაა მოცემული. ნაშრომი გადატანილია თანამედროვე თურქულ ენაზე უცვლელად აქვს შენარჩუნებული ტექსტური მახსაითებლები, დასკნაში მოცემულია ნაშრომის თორმეტი კილოს თანამედროვე მიგალითებთან შედარების მცდელობა. ორინიშნული ნაშრომი მნიშვნელოვან წყაროს წარმოადგენს მუსიკის მცოლნეობის დეპარტამენტის, ისტორიული მუსიკის მცოლნეობისა და თურქული მუსიკის ისტორიისთვის. ქადიზადე იმითაცაა მნიშვნელოვანი, რომ იგი სულ-თან ფარიპის მმართველობის პერიოდით თარიღდება. ეს უკანასკნელი XV საუკუნის მუსიკოსი იყო. ტექსტი ქადიზადეს ორიგინალური ნაშრომის დანართს წარმოადგენს. შეიცავს, პირველ რიგში, თორმეტ კილოს: რასთი, ირაქი, ისფაპანი, ქიუჩექი, ბუზი-ურქი, ზენგიულე, რეპავი, ჰუსეინი, ჰიჯაზი, ბუსელიქი, ნევა და უშაქი. შვიდ დომინანტურ ხმას [ვოკალი]: გეგაშთი, ნევრუზი, სელმექი, შეპნაზი, ჰისარი, გერდანიე და მაიე. მოცემული კვლევა ორიგინალური ტექსტის თანამედროვე თურქულ ენაზე თარგმანს წარმოადგენს. იმისათვის, რომ ერთიანობა არ დარღვეულიყო, ტექსტი არა გამარტივებული. მოცემული ნაშრომის მთავარი მნიშვნელობა ამ იმვიათი ტექსტის მეცნიერებისათვის წარდგენაა.

Çiğdem Baloğlu Afyon Kocatepe University Institute of Social Sciences, 1st yearScientific supervisor:
Doctor, Professor **Ahmet Bülent Alaner**

She was born in 1988. She took piano lessons in the piano department at Anadolu University State Conservatory. She entered the Musicology Department at Anadolu University in 2010. In 2014, he graduated with a 3.63 grade point average. She presented many scientific papers at the meetings while she was a student. Her basic research and interest are focused on historical musicology. She recorded a CD, which she performed the piano pieces taken from the book 'The Study on 14 Piano Pieces Composed in the Period of Ottoman Empire' by Prof. Alaner. Her main area of interest is focused on Ottoman and Ottoman music texts. Baloğlu has published six international reports. Currently, she has been doing MA at the Graduate School of Social Sciences at Afyon Kocatepe University.

**“KADIZADE-İ TİREVİ EDVARI” KADIZADE-I TIREVI’S CIRCLES
(MUSICAL THEORY)**

The study of Tire’li Kadizade -Turkish music theorists of the 15th century- which is written in Ottoman Turkish and which is the first sample of its period has been transferred to the modern Turkish without simplification (by giving glossary).

Twelve modes, seven dominant voices, four parts and forty-eight formations are explained in the piece, in which the classification of Turkish Music modes is given orderly. The piece is transferred into modern Turkish with its intact textual features and it is tried to draw a conclusion by comparing the twelve modes in the piece with today’s samples. This study is an important source in terms of Musicology Department, Historical Musicology and Turkish Music History. The work came into view in accordance with both my interest to Ottoman Turkish and my studies based on historical musicology. I studied Tireli Kadizade, which is at “the unique work of arts “at Ankara national library with the guidance of my lecturer. The importance of Kadizade dates back to Sultan Fatih. He was a musician in 15th century. The text was not one of that original Kadizade’s art, but an addendum. The text includes twelve modes primarily Rast, Irak, Isfahan, Küçük, Bütürk, Zengüle, Rehavi, Hüseyni, Hicaz, Buselik, Neva and Uşşak. Seven dominant voice (vocals) Geveş, Nevruz, Selmek, Şehnaz, Hisar, Gerdaniye and Maye are covered. The study is the translation of the original text to modern Turkish. In order not to disorder unity I didn’t simplify the text. The main importance of the study is to present this uncommon text to scholars.

აიდინ ჩირაჯოლლუ

საქამულის ტექნიკური უნივერსიტეტი,
II კურსი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი
ეთნომუსიკოლოგის დოქტორი, პროფესორი რობერტ რიგლი

მულლში 1989 წელს დაბადებულმა აიდინ ჩირაჯოლლუმ განათლება სტამბულში მიიღო. 2013 წელს დაამთავრა გალათასარას უნივერსიტეტის პოლიტიკურ მეცნიერებათა დეპარტამენტის ბაკალავრიატი ნაშრომით სოციოლოგიურ საფუძველზე რებერიკოს ისტორიის შესახებ. აიდინ ჩირაჯოლლუ აფრიდეონზეც უსრავს და რეგულარულად ასრულებს რებერიკოს, დასავლეთ ანატოლიის, ბალკანეთისა და კავკასიის ტრადიციულ მუსიკას. მასთან თანამშრომლობებს ისეთი მუსიკოსები, როგორც კარანტენი, ანსამბლი MARE Woman Voices, Kafe Aman İstanbul, სტელო ბერბერი, არეტო კეტამი, სუმრუ აღირიუენი, იბერია ოზეან მელაშვილი და იორგოს კაპსალისი.

რებერიკო სტაგიულო:
ერთი ზანრი, სხვადასხვაგვარი აღვა

რებერიკო ცხოვრების სტილი, რომელიც, როგორც კარგადაა ცნობილი, მუსიკალურ ასპექტების მოიცავს. როდესაც საქმე მიღება ამ ასპექტის ბერძნულ ან თურქულ წარმომავლობაზე, საქმაოდ დიდა წინააღმდეგობრიობა ჩნდება. პირველ რიგში, ეტიმოლოგებს არ აქვთ საერთო აზრი სიტყვა რებერიკო-ს ან რებერის შესახებ. გარდა ამისა, შესაძლებელია მოიძებნოს ორიგინალური რებერიკოს რამდენიმენარი იმწერილობა. მოცემული მოხსენება მიზნად ისახავს ზემოაღნიშნული პრობლემატიკური საკითხის შესახებ მოსაზრებების გაზიარებას. მუშაობისას გათვალისწინებული იყო ისტორიული და პოლიტიკური მოვლენები, გამოიყენებული იყო ამ თემაზე დაწერილი ლიტერატურა და ინტერვიუები და ამ უანრით „მოწმოლულ“ მუსიკოსთა წრეში რამდენიმე წლის გატარების შედეგად მიღებული გამოცდილება.

1994 წლიდან სტამბულში ცხოვრებისა და 2007 წლიდან სტამბულის სხვადასხვა ადგილის რებერიკოს მოსმენა/შესრულების შემდეგ, შეგვიძლია ვთქვათ, რომ ბერძნი ხელოვანების აღმოჩენის, თურქი მუსიკოსების ახალგამოშვებული აღმოჩენისა და უბრალო სტუდენტურ ბარებსა თუ 1500 ადგილიან დარბაზებში გამართული კონცერტების წყალობით, დღესდღობით სტამბულში რებერიკოს აღმინდების ბერიოდია. რებერიკოს დაბრუნება შემთხვევითი არ არის, თუმცა ყველაზე მნიშვნელოვანი ამ უანრის გათვალისწინების, აღმის გზაა. ამ თვალისწინით, შევეცდებით გაგანალიზოთ ის საშუალებები, რომლებმც რებერიკო სტამბულელებისთვის მისაღებ უანრად აქცია. ამომწურავი მსჯელობისთვის, ნაშრომში რებერიკოს მოკლე ისტორია და თურქეთ-საბერძნეთის ურთიერთობები იქნება განხილული. გარდა ამისა, გარკვეული თვალისწინების დასამოწმებლად, სხვა მასალებთან ერთად, პარტიურებსაც და ჩანაწერებსაც გამოვიყენებთ.

Aydin Çıracioğlu Istanbul Technical University, 2nd yearScientific supervisor:
Doctor of Ethnomusicology, Professor **Robert Reigle**

Born in Muğla, Aydin Çıracioğlu spent all his years of education in Istanbul. He has completed his undergraduate education in the department of political science of Galatasaray University in 2013. His undergraduate finishing dissertation was on the rebetiko history on a sociological basis. He is a MA student of ethnomusicology in İTÜ, MİAM. He is also playing the accordion and has been performing regularly the rebetiko and traditional music of the Western Anatolia and various traditions from Balkans and Caucasia. Some musicians he collaborated are; Karantouzeni, Cafe Aman İstanbul, Stelyo Berber, Areti Ketime, Sumru Ağırıçürüyen, İbery Özkan Melaşvili and Yorgos Kapsalis.

**REBETIKO IN ISTANBUL:
ONE GENRE, VARIOUS RECEPTIONS**

Rebetiko is a style of life which includes, and best known for, the musical aspect. It is quite controversial when questioning the Greekness and the Turkishness of this aspect for several reasons. First of all, the etymologists has not yet come to an agreement about the word rebetiko or rebet. Also, one might observe several descriptions and time tables for the original rebetiko. Taking historical and political events into account, this study would like to share an opinion about the aforesaid problematic issue, utilizing the literature on this subject, the interviews and the experience gained for several years by residing among the musicians who somehow contaminated to this genre.

Living in Istanbul since 1994 years and listening/performing rebetiko since 2007 in various places in Istanbul, we can say that Istanbul is living ,somehow, the revival of the rebetiko through republication of Greek artists' albums, newly released albums of Turkish musicians and concerts which take place in a large fan of halls, from 1500 seated halls to a simple student bar. The return of the rebetiko is not a coincidence, however, the most crucial fact is the way of reception of the genre. From this point, we will try to analyze ways of appropriating the rebetiko by Istanbulites. To make the subject more comprehensive, a brief history of rebetiko and the Turkish-Greek relations will be introduced. Also to convince some points which will be declared in the study, scores and recordings will be utilized among the other materials.

ოზგე ჩილდემ დენიზჯი გორგულუ

მიმართ სინარის ნატიფები ხელოვნების უნივერსიტეტი,

III ፳፻፲፭

სამეცნიერო ხელმძღვანელი:
ასისტენტი პროფესორი ილპერ მარალი

2000 წელს დაამთავრა სტატუსის სახითი ხელოვნების უმაღლესი სკოლა. იმავე წელს მიიღეს ოლიტჩის ტექნიკურ უნივერსიტეტში, რომელიც დაამთავრა 2008 წელს ქართული მრავალმანაბისა და ქართული ხალხური მუსიკის სპეციალობით. 2010 წელს გამოიცა მისი წიგნი „ქართველები: ენა, ისტორია, კულტურა და მუსიკა“. გაღილონ დაკავშირდული ფილმიც ქართული პოლიტიკოსური სიმღერების შესახებ. მისი სტატიები ხშირად იღებულება სხვადასხვა მედიასაშეულებით. ამჟამად დებოზჩი ნატიფი ხელოვნების უნივერსიტეტის ერთობეჭისელოვანის და ფოლკლორის დეპარტამენტის მაგისტრ მელიქ დუღულლუსქთან ერთად „ინტერნეტის გამოყენებასთან ერთად მუსიკოსური იღებულობების კოლექტურული მემკვიდრეობის“ შემსწერასთან.

შავი ზღვის რეგიონის მუსიკის ცვალებაზობა და პოპულარობა თურქეთში
- კავკასიურ მუსიკალურ კულტურებთან რეგიონალური ინტერაციები,
სოციალური და გაზარები რჩევისტურებული იდეოლოგიების დისკურსები

თურქეთშიც ბოლო ორი ათწლეულის განმავლობაში, ხალხური მუსიკის ზოგიერთი მნიშვნელოვანი ჟანრი ძალზე შეიცვალა და კიდევ უფრო პოპულარული გახდა. ხალხური მუსიკის ამგვარ ჟანრებს შეიძლება მივაკუთვნოთ ეწ. შავი ზღვის მუსიკა, რომლის ფესტივალის მოთხება შესაძლებელია და რომელიც ჯერ კიდევ სრულდება თურქეთში, შავი ზღვის აღმოსავლეთ ნაწილში. მოკლედ რომ ვთქვათ, ეს მუსიკა არაა მხოლოდ ანატოლიური, ის მოიცავს კავკასიური (ქართული, მეგრული) კულტურების ელემენტებსაც.

1990-იანი წლებიდან მოყოლებული, ეს მუსიკა უფრო და უფრო პოპულარული ხდება. თუმცა ამას მოჰყავა პოპულარული მუსიკის უნიკალურობის, გასაღების ბაზრების, კონცერტების გასამართი ადგილების და სხვა ამგვარი ელემენტების შეღწევა შავი ზღვის მუსიკში, რამაც შედეგად მისი ბუნების, არსის ცვლილება გამოიწვია.

„შავი ზღვის მუსიკის პოპულარობა ძლიერდება. თურქეთში, კავკასიური ელემნტების მზარდი გამოყენების გავლენა ჯერ კიდევ შესასწავლია. შემდგომი კვლევის შედეგები და მონაცემები კადევ უფრო ნათელყოფენ იმ კავშირებსა და ურთიერთკავშირებს, რომლებიც კავკასიისა და ანატოლიის მცხოვრებთა განსხვავებულ კულტურულ იდენტობას აძლიერებს მუსიკის გზით და ეს ცვლილებები შესაძლოა სამაგალითო ახტის მსგავსი შემთხვევებისათვის.

Özge Çiğdem Denizci Görgülü Mimar Sinan Fine Arts University, 3rd yearScientific supervisor:
Assit. Prof. **Alper Maral**

In 2000, she graduated from Istanbul Fine Art High School. That year Denizci was accepted to Yildiz Technical University and she graduated in 2008, specifically – Georgian Polyphony in Georgian Folk Music. In 2010 her book ‘Georgians: Language, History, Culture and Music’ was published by Chiviyazilari Yayinevi. She made a documentary film about ‘Georgian folk songs’ called “Georgian Voices”. Her articles were published in many music magazines, other magazines and newspaper, as well as internet sites. She is still studying about ‘changing musician identities with the usage of internet’ with Melih Duygulu in the Department of Ethnomusicology and Folklore in Fine Art University graduate degree.

**THE CHANGE AND POPULARITY OF BLACK SEA MUSIC IN TURKEY—
REGIONAL INTERFERENCES WITH THE CAUCASIAN MUSICAL
CULTURES, SOCIAL- AND MARKET-DRIVEN IDENTITY DISCOURSES**

While the whole world with its manifold cultures is facing drastic changes in the 21st century, also the music changes—its ways of production/reproduction/distribution; for sure, but moreover, its definition(s). Among many genres changing their definitions, “folk music” is maybe the most interesting idiom to observe.

In Turkey the picture is not that different: In the last couple of decades, some important kinds of folk music have changed strongly and started being even popular. One of these identity-dominated folk genres is the so-called Black Sea Music—the origins of which can be searched/found and still performed in Eastern Black Sea Region in Turkey. To underline shortly, this music is not only Anatolian, it also embraces elements of Caucasian (Georgian, Mingrelian) cultures.

Since 1990s, this music is getting more and more popular. Thus, it also rendered the penetration of other popular music genres, instruments, markets, venues, etc. into Black Sea Music, consequently changing its very nature.

The popularity of Black Sea Music — in a continuous change—enhances. In Turkey, the impact of the increasing use of Caucasian elements (Georgian & Mingrelian manners and idioms such as polyphony, gestures, instruments, etc.), which play an important role therein, still need to be researched. Consequent findings and data shall also enlighten the connections, interrelations, enriching differences of cultural identities among Caucasian and Anatolian inhabitants through music- and changes thereof, and maybe serve as a model for similar cases.

კაროლინა კოლინექ-შეხვებიჩი

ვარშავის ფილოსოფიის ინსტიტუტი ჰემპინგისტულ მეცნიერებათა ინდივიდუალური კვლევების წრერ-ფაულტიტი, ॥ კურსი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი
ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი მაღარზაგა
შემქოვსკა

კაროლინა შეხვებიჩი მეცნიერებისა და უმაღლესი განათლების სამინისტროს სტაციონარული კვლევის ფილოსოფიის ინსტიტუტის სამუშაოლო სამუშავო სკოლა (პობოის სპეციალობით) და ვარშავის უნივერსიტეტი. 2014 წელს დაიცვა სამავისტრო ნაშროოში მუსიკისტოლენტიმ, ამჟამად მუსიკობს სამავისტრო ნაშროოში ფილოსოფიაში. მიღებული აქტი მონაწილეობა მრავალ კონფერენციაში როგორც პოლონებში, ისე მის ფარგლებს გარეთ და პოლონურ ურნალებში დაბეჭდილი რამდენიმე სტატის აუტორა. მისი ინტერესების სფერო მთიცავს მუსიკის ფილოსოფიას, ესთეტიკას და შემსრულებლობის ისტორიას. მუსიკობს ურნალ Ruch Muzyczny-ში მუსიკალურ კრიტიკისად და რედაქტორად.

AD PERSONAM: რამდენიმე მოსახურა შესიგაღური ემოციების სიტყვებად „თარგმნის“ სირთულეთა შესახებ

მოცემული სტატიის მიზანია წარმოგიდგინოთ თეორიის პერსონა მუსიკალურ თეორიაში (Hatten, Robinson: 2012) მთავარი წანამდგრები. ეს მოძღვრება ქმნის თანმიმდევრულ ნარაციებს მუსიკის შესახებ, რომელიც განმარტავს მუსიკალური ექსპრესიის პრობლემას. ჩვენ კი წარმოვაჩენთ, თუ როგორ შეუძლია მას გააღმია-ბოს ჩვენი მუსიკალური გამოცდილება. პერსონის თეორიის მიმდევრები აცხადებენ, რომ იგი სამუშაოლებას იძლევა მუსიკში ემოციას „მოეპყრო“ როგორც „რეალურს“, რადგან საქმე გვაქეს „მუსიკალურ სუბიექტთან“. რომელიც განიცდის მათ და ჩვენ შეგვიძლია ვიფიქროთ მის გრძნობებშე ზუსტად ისევე, როგორც ვფიქრობთ გამო-გონილი პერსონაების შევრჩებებზე.

მოხსენების ამოცანაა პიროვნების თეორიის ძირითადი პუნქტების და პეტერ კივის (2009), აარონ რიდლის (2007) და სტივენ დევისის პოლემიკური არგუმენ-ტების შედარება. ისინი წარმოაჩენდნენ, რომ მუსიკში ემოციების შესახებ დე-ტალიზებულმა თხრობამ შესაძლოა ტრივიალური ხსასათი მიიღოს და დაშორდეს მუსიკალური გამოცდილების არსის წვდომას. მოხსენების ბოლო ნაწილი ეძღვნება ასეთი გამოცდილების გამოთქმის შეუძლებლობის პრობლემას. იგი შედარებულია ჯეროლდ ლევინსონის (2003) მიერ წამოჭრილ მუსიკალური პროვენების საყითხოა. ვასკვნით, რომ ანალოგია მუსიკასა და ლიტერატურას შორის, რომელსაც გვთავა-ზობენ პერსონა მუსიკალურ თეორიაში-ს მიმდევრები, მაქსიმალური სითრთხილით უნდა გნევისილოთ, რათა მუსიკალური გამოცდილების უნიკალურობა შევინარჩუ-ნოთ და ხში გაფუსვათ საკუთრივ მუსიკალური გამოცდილებისა და მისგან წარმო-ქმნილი თხრობის ერთდროული განცდის შეუძლებლობას.

Karolina Kolinek-Siechowicz University of Warsaw College of Inter-Faculty Individual Studies in the Humanities, 2nd yearScientific supervisor:
Dr. Małgorzata Szyszkowska

Karolina Kolinek-Siechowicz – MA student of Institute of Philosophy. Scholar of Ministry of Science and Higher Education (2012-2014). She graduated Frederic Chopin Music High School (oboe) and University of Warsaw. In 2014 she defended master thesis in musicology, now she prepares another one in philosophy. She took part in many conferences in Poland and abroad (e.g. SysMus 2013 in Genova) and published several articles in polish magazines. She is interested in philosophy of music (especially narratives in music and authenticity), aesthetics, and historical performance. She works as music critic and editor of „Ruch Muzyczny”.

**AD PERSONAM: SOME THOUGHTS ABOUT DIFFICULTIES
IN TRANSLATING MUSICAL EMOTIONS INTO WORDS**

The aim of the paper is to introduce the main premises of the Persona in Music Theory (Hatten, Robinson: 2012) which tries to create a coherent narration about music explaining the problem of musical expression and then controvert this view, showing how it can impoverish our musical experience. Adherents of Persona Theory claim that Persona Theory enables treating emotion in music as “real” because there is a “musical subject” who experiences them and we can think about his feelings exactly in the same way as we think about feelings of fictional characters.

I would like to juxtapose main points of Persona Theory with the arguments of Peter Kivy (2009), Aaron Ridley (2007) and Stephen Davies (2003) who polemised against it, showing that detailed narration about emotions in music may trivialize and go far away from grasping the essence of musical experience. The final section of the paper presents the problem of ineffability of such experience and compares it with the issue of musical thinking raised by Jerrold Levinson (2003). The conclusion is that the analogy between music and literature propounded by adherents of the Persona in Music Theory should be considered with the utmost caution in order to retain the uniqueness of the musical experience and underline impossibility of experiencing music itself and following its created narration at the same time.

შორენა მეტრეველი

თბილისის სახელმწიფო კომპიუტორისა,
| კურსი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი

ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, ასოცირებული პროფესიონალი თამარ ჩხეიძე

2010-2014 წლებში სწავლობდა თბილისის სახელმწიფო კომპიუტორისა და ბაკალავრიატში კომპიუტორისა და მუსიკოლოგიის ფაკულტეტზე საკულტო მუსიკის სპეციალობით. მონაწილეობა აქვს მიღებული ადგილობრივ და საერთაშორისო კონფერენციებში. 2013 წელს გახდა დიმარტინი არაყონობილის სახელობის სკოლებიდან ანგარიში. 2014 წელს დაჯილდოვდა დიპლომით ნომინაციაში „საუკუთესო პრეზენტაცია“ მეცნიერებების საერთაშორისო სამუსიკისცოდნეო კონფერენცია-კონკურსზე. 2014 წელს გადაეცა მ. ანდრიაძის სახელობითი პრემია სამეცნიერო ნომინაციისთვის „სამღვდელმთავრო წირვის საგალობლები ღვთისმსახურების ჭართულ ტრადიციაში“ (მუსიკალურ-ლიტერატურული თაღლიზე)“.

საუცლო დღესასაზღვების საგალობელთა ისტორია ჩართულ საღვთისმსახურო პრაქტიკაში

საეკლესით წელიწადის სტრუქტურაში განსაკუთრებულად მნიშვნელოვანია საუცლო დღესასწაულთა სისტემა. მოხსენების მიზანია წარმოვაჩინოთ საუცლო საღვთისმსახურების მუსიკალურ-ლიტერატურული თავისებურებები და განვსაზღვროთ ის სპეციფიკური ნიშნები, რომლებიც განასხვავებს მას კვირის ან შეიდეულის სხვა დღის ღვთისმსახურებისგან.

საყიდების მუშაობისას მოძიებული იქნა ისტორიული ცნობები დღესასწაულთა წარმოშობისა და ამ დღესასწაულებისთვის საგანგებოდ შექმნილი ჰიმნოგრაფიული მასალის ავტორების შესახებ.

სამგალობლო მასალის მუსიკალურ-ლიტერატურული თავისებურებების გამოყენის მიზანით გაანალიზებულ იქნა ჩვენამდე მოღწეული სანოტო ხელნაწერები, რომლებმაც შემოგვიანებს საუცლო დღესასწაულების საგალობლებით. ხელნაწერთა ეროვნულ ცენტრში დაცული წმ. ფილიმონ მგალობლივისა და წმ. ექვთიმე აღმარებლის სანოტო ხელნაწერების მიხედვით იკვეთება საგალობელთა უანრული მრავალფეროვნება სადიდებლების, დასდებლების, ძრისპირების, საცისკრო სტიქოლოგიების წარდგომების, განიცადებისა და სხვა სანოტო ნიმუშების მაგალითზე. ღვთისმსახურებაში სწორედ ეს ელემენტებია საუცლო დღესასწაულების დოგმატური საწყისების მაგარებლები, ისინი ამჟღავნებენ დღესასწაულის უმთავრეს არსს და ქმნიან საღვთისმსახულო განწყობას. მოხსენების ფარგლებში განააღმინდებული ეს სპეციფიკური მუსიკალურ-ლიტერატურული თავისებურებები, ისტორიულ ცნობებთან ერთად წარმოაჩენს საუცლო დღესასწაულების მუსიკალური მხარის განსაკუთრებულობას ჭართულ საღვთისმსახურო ტრადიციაში.

Shorena Metreveli Tbilisi State Conservatoire, 1st yearScientific supervisor:
Doctor of Arts, Assoc. Prof. **Tamar Chkheidze**

Was born in 1991, Rustavi. She has studied in Rustavi Z. Paliashvili Art School. In years 2010-2014 she has studied in Tbilisi State Conservatoire, bachelor degree - faculty of Composition and Musical Theory with the specialty of Church Music. She has participated in the local and international conferences. In 2013 acquired D. Arakishvili scholarship. In 2014 was awarded for the "Best Presentation" in the Fifth International Musicology Conference-Competition. In 2014 was granted with M. Andriadze award for the work: "Chants of Episcopal liturgy in Georgian church tradition (Musical-liturgical analysis)".

**THE SYSTEM OF FEAST CHANTS
IN GEORGIAN LITURGICAL PRACTICE**

In the structure of year in Church the feast system is very important. The aim of the paper is to demonstrate musical-liturgical peculiarities of the feast liturgy and to determine those specifications, which distinguish it from the weekly or liturgies of other days of seven.

While working on the subject, historical information about the origins of the feasts and the authors of hymnographic material, created especially for these occasions, were found.

The extant musical manuscripts, which have kept the chants of the feasts, were analyzed in order to identify musical-liturgical characteristics of chant material. According to the musical manuscript of St. Filimon the Chanter and St. Ekvtime the Confessor, which are preserved in National Center of Manuscripts, looms the diversity of chant genres on the examples of exaltations, stanzas to Lord, themes, the matins, anthems and other musical patterns. In liturgy those are exactly the elements, which carry the dogmatic origins of the feasts; they form the core idea and create the festive mood. The specific musical-liturgical features, which are analyzed in this study, along with historical facts, show exclusiveness of feast music in Georgian liturgical tradition.

ଡାକ୍ତରାନ୍ତିକା

PH.D.PROGRAMME

პაველ შეხოვიჩი
პოლონეთი

Paweł Siechowicz
Poland

ფედერიკო ფურნარი
იტალია-ინგლისი

Federico Furnari
Italy-UK

გიორგი ქრავეიშვილი
საქართველო

Giorgi Kraveishvili
Georgia

ნინო რაზმაძე
საქართველო

Nino Razmadze
Georgia

ოსკარ ლაპეტა
პოლონეთი

Oskar Łapeta
Poland

მელანი უოლტერსი
ავსტრალია

Melanie Walters
Australia

გიორგი ქრავეიშვილი

თბილისის სახელმწიფო კომსიურვატორია,

II წელი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი

ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, პროფესორი ნიგალია ზუმბაძე

დაიბადა 1989 წელს თბილისში. 2011 წელს დამთავრა თბილისის კომსიურვატორიის ბაკალავრიატი (ეთნომუსიკოლოგიის განხრით). ამავე განხრით 2013 წელს ბათუმის ხელოვნების სასწავლო უნივერსიტეტის მუსიკის ფაკულტეტის მაგისტრატურა.

2010 წლიდან მუშაობს სახლგარებარეთ მცხოვრები ქართველების მუსიკალურ ფოლკლორზე. მონაწილეობა აქვს მიღებული კონფერენციებში, ჩატარებული აქვს ექსპელიციები პირადი და რუსთაველის ფონდის სახსრებით, გამოქვეყნებული აქვს სტატიები და ა. შ.

ლაზურ-ვაჩული გუსტის მსხავება-განსხვავების საკითხები

საარჩივო და საავტორო ეპსაედიციების მოკოვებული

ნიმუშების მაგალითები

თქმის მიზანია, აღნიშნოს ზოგადი მსგავსებები და განსხვავებები მეგრულ და ლაზურ მუსიკის შორის. საუბარია სწორედ იმ კუთხეებზე, რომელიც ისტორიულად საქართველოს ერთ დიდ კუთხეს წარმოადგენდა.

ლაზური მუსიკალური ფოლკლორი, მეგრულის მსგავსად სევდანი ლირიკული სიმღერების სიჭარბით გამოიიჩინება. აღსანიშნავია, რომ იგი ხმირად სრულდება სიმებიან-ხემიან ქამანჩაზე (ლაზურად „ჭილილი“), მეგრულის მსგავსად, რომელიც სიმებიან ჩოგანურზე სრულდება. ორივე საკრავი სიმღერას მეტ სევდასა და სინაზეს აძლევს. ეს დამთხვევები კი შემთხვევითი არ უნდა იყოს.

ღლეს ლაზურ და მეგრულ მუსიკას ერთმანეთისგან უმთავრესად მრავალმინიანობის საკითხი განასხვავებს. თუ კი მეგრული სიმღერა ღლემდე სამხმანია, ლაზური, სამწუხაროდ, გაერთხმიანდა, რაც განაპირობა საჭართველოს ამ კუთხის თურქეთის ფარგლებში მოქმედება (სარფში ლაზური სიმღერები 1960-70-იან წლებში გამრავალმიანებულია არალაზი მუსიკის მასშავლებლების მიერ). რაც შეეხება ჭილილს, მისთვის დამახასიათებელია კვარტეტის დაღმივალი პარალელიზმი, რაც ქართული მუსიკისთვის უცხოა. ქართული მრავალმინობა ლაზურ მუსიკალურ ფოლკლორში მთლილ გუდასტვირზე (ლაზურად გუდაზე) შესრულებული ჰანგებითაა წარმოდგენილი.

სამწუხაროდ, სამეგრელოში ნაწილი და ტირილები თითქმის დაუფიქსირებელია. არადა ამ მიზნით ექსპედიციის მოწყობა ვფიქრობთ, რომ უაღრესად მნიშვნელოვანია თუნდაც მათი ლაზურებთან შედარებისთვის.

Giorgi Kraveishvili Tbilisi V. Sarajishvili State Conservatoire, 2nd yearScientific supervisor:
Doctor of Arts, Professor **Natalia Zumbadze**

Born in 1989 in Tbilisi. In 2011 he graduated from the bachelor's degree course at Tbilisi State Conservatoire (specializing in Ethnomusicology). With the same specialty, he graduated from the master's degree course of the Faculty of Music at Batumi Art University. Since 2013 he is enrolled into a doctor's degree course.

Since 2010 he works on the musical folklore of the Georgians living abroad. He has defended diplomas, participated in conferences, has led expeditions financed with personal sources and with sources of Rustaveli Science Foundation, has published articles, etc.

ISSUES OF RESEMBLANCE AND DIFFERENCES OF THE LAZIC AND MEGRELIAN MUSICON THE EXAMPLES OF TUNES AND SONGS OBTAINED IN ARCHIVAL AND AUTHORSHIP EXPEDITIONS

The aim of the work is to mark general similarities and differences between the Megrelian and Lazic folk music. Here we imply those regions which historically represented one larger region of Georgia.

Lazic musical folklore, just like Megrelian, stands out by the abundance of sad lyrical songs. It is remarkable that these songs are often performed on the Kamancha with strings and bow (Lazic name of this instrument is "Tchilili"), just like Megrelian songs performed on the stringed Chonguri. Both of these musical instruments add to the songs more of sadness and serenity.

These coincidences must not be occasional.

Today Lazic and Megrelian folk music differ mainly in the point of polyphony. If Megrelian songs are three-part till the modern times, the Lazic songs have, sadly, turned into the unison, which was conditioned by the incorporation of this region of Georgia into Turkey (In Sarpi the Lazic songs were polyphonized by non-Laz music teachers in 1960-ies or 70-ies). What about tchilili, decrescent parallelism of fourths is characteristic for this musical instrument, which is alien for the Georgian music. Georgian polyphony is presented in Lazeti only as the tunes performed on the gudastviri (Lazic 'guda').

Unfortunately, lullabies and dirges are not documented in Megrelia. We plan to set an expedition with this aim, because it is extremely important to record them to compare to analogical Lazic songs.

ଓস্কুল লাভেন্ট

ვარმავის უნივერსიტეტი/მუსიკოლოგის ინსტიტუტი,
|| ქუთაისი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი. ბელოგრძებათმცოდნეობის დოქტორი ალინა ზორაბეგა-ვიტკოვსკა

2010 წელს დაასრულა კარიბინალ ვიუნისის სახელობის უნივერსიტეტის ფსიქოლოგიის ფაკულტეტის მაგისტრატურა ნაშრომით "ტექნიკამენტული და პიროვნული გარემოებები მუსიკალური პიესებისა და სასურველი მუსიკალური სტილის აღმნისა". 2013 წელს დამთავრა მუსიკისმუზიკური მოძრაობის ფაკულტეტი ვარსავის უნივერსიტეტში (საბაკულოვო ნიშრომით: ევგენიუშ მორავსკის სიმფონიური პოემის „ლონ კიხოტის“ წარიგები და აღმა). ამჟამად წერს ნაშრომს ევგენიუშ მორავსკის ცხოვრებისა და შემოქმედების შესახებ. თანამშრომლობს პოპულარულ მუსიკალურ უკრანილთან **Presto**, საღაც 2012-2013 წლებში აღმასრულებელი ჩედაჭირის მოგალეობის ასრულებდა. ლაპტაპა ასიმი პოპულარული სტაგის ავტორია.

ՅՈՒԹՈՒՄՆԵՐԻ ԱՎԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ლეოპოლდ სტოკოვსკის დირიჟორობით:

აღმა და შედარებითი ანალიზი

წინამდებარე ნაშრომის მიზანია ვიტოლდ ლუტოსლაგსკის პირველი სიმფონიის ლეოპოლდ სტოკოვსკისეული შესრულების ანალიზი და მისი შედარება ამ ნაწარმოების ყველაზე მნიშვნელოვან ჩანაწერებთან. მეტიდელი დირიჟორის რეპერტუარში თანამედროვე მუსიკას ძალიან მნიშვნელოვანი აღილო ეჭირა, ლუტოსლაგსკის შემოქმედებას კი იგი განსაკუთრებულად აფასებდა. პირველი სიმფონია სტოკოვსკიმ 1959 წლის 22 მაისს შეასრულა ვარშავაში. იგი ენთუზიაზმით მიიღო როგორც მსმენელმა, ისე ძრესამ. თუმცა, პუბლიკისცითან და რედაქტორთან რომან იასინსკისთან პირად საუბარში ლუტოსლაგსკიდ მყაცრად გაყრიცია მისი ნაწარმოებისაღმი სტოკოვსკისეული მიღეომა. ეს აქარა განსხვავება კომპოზიტორის ხედვასა და კრიტიკოსების პრეს შორის სვამის შეკითხვებს სტოკოვსკის ინტერპრეტაციის ხარისხის შესახებ, რომელიც Preludio-ზ 1995 წელს გამოსცა. ამითომ, ჩემს მიზანს წარმოადგენდა სტოკოვსკის შესრულების შედარება ლუტოსლაგსკისა და სხვა დირიჟორების - ესა ბეკა-სალონენისა და სტანისლავ სკროგაჩევსკის ინტერპრეტაციებთან, რომლებმაც პოლონელი კომპოზიტორის მოწონება დაიმსახურეს. შედეგები ზუსტად ვალებს იმ განსხვავებებს, რომლებიც სტოკოვსკის შესრულებასა და პარტიტურის მინიშნებებს შორისაა. ეს საშუალებას გვძლევს სტოკოვსკის შემოქმედებას უფრო ფართო პერსპექტივიდან შევხედოთ, რადგანაც ლუტოსლაგსკის სიმფონიის მისეული ინტერპრეტაცია დღემდე საყამთოა. და მაინც, სტოკოვსკის ახალ მუსიკაში ერთ-ერთ ყველაზე მნიშვნელოვან და გავლენიან დირიჟორად რჩება. მის მიერ ამ უნიტის დაუღალავი პროცესის გამო მოხსენება ასევე შევხება პოლონეთის ეპიზოდს მის კარიერაში, რომელიც ლიტერატურაში თითქმის არა ცნობილი.

Oskar Łapeta Warsaw University/Institute of Musicology, 2nd yearScientific supervisor:
Ph.D. Alina Żórawska-Witkowska

He graduated from Psychology at Cardinal Wyszyński University in 2010 (MA thesis: Temperamental and Personality Conditions of Perception of Musical Pieces and Preferred Musical Style); graduate of Musicology at Warsaw University in 2013 (BA thesis: Sources and Reception of Eugeniusz Morawski's Symphonic Poem "Don Quichotte"). He is currently working on a thesis about life and works of Eugeniusz Morawski. He has so far co-authored the launching of the popular music magazine "Presto" while also performing the duties of the managing editor (2012–2013, 6 issues). Łapeta is also the author of over one hundred popular articles.

**WITOLD LUTOSLAWSKI'S SYMPHONY NO. 1 AS CONDUCTED
BY LEOPOLD STOKOWSKI –
RECEPTION AND COMPARATIVE ANALYSIS**

The aim of the present paper is to analyse the reception of Leopold Stokowski's performance of Witold Lutosławski's Symphony no. 1 and to compare the most important recordings of this work against Stokowski's interpretation. In the repertoire of the American conductor, contemporary music occupied a very important position, and Lutosławski's music was certainly appreciated by him. Symphony no. 1 was performed by Stokowski in Warsaw on 22nd May 1959. The performance was enthusiastically received by both the public and the press. Lutosławski, however, in a private conversation with the publicist and editor Roman Jasinski, criticized heavily the way in which Stokowski treated his work. This blatant discrepancy between the composer's view and the opinion of the press invites questions about the quality of Stokowski's interpretation that was issued by the Preludio label in 1995. Therefore, it is my intention to compare the performance by Stokowski with that by Lutosławski's and other conductors appreciated by the Polish composer, such as Esa Pekka-Salonen and Stanisław Skrowaczewski. The results pinpoint the differences between Stokowski's performance and the indications in the score, thus allowing to look at Stokowski's oeuvre from broad perspective, for his performances remains controversial to the present day, and yet thanks to his unquenchable advocacy of new music, he is frequently described as the most important and influential conductor in this genre. The paper also includes a reference to the Polish episode in his career, an event hardly recognized in the literature.

ნინო რაზმაძე

თბილისის სახელმწიფო კომპიუტორის, კონსულტაციის,

| კურსი

სამეცნიერო ხელმძღვანელები

ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, ექვიურუს პროფესიონალი რესურსი წურწუმა, ასოცირებული პროფესიონალი დავით შუღლიაშვილი

ეთნომუსიკოლოგი, ტრადიციული მხავარებისა და კულტურის საერთაშორისო ცენტრის სპეციალისტი. მისი კვლევის სფეროა ხალხური საკრავები და საკრავიერი მუსიკა. სამეცნიერო ინტერესების სფეროში შედის ქართული ხალხური სიმღერის, ძველი ქართული პროფესიული და კავკასიის ხალხთა მუსიკის საკონხებიც. არის რადიოგრადუექსისა და საგანგეოობრივი პუბლიკაციების ავტორი. მონაწილეობს ადგილობრივ და საერთაშორისო კონფერენციებში. არის სხვადასხვა სტაილებისა და პრიზის მფლობელი. ეწევა დამოუკიდებელ საველე-შემქრებლობით საქმიანობას. არის სხვადასხვა პროექტის ავტორი და ორი წიგნის თანავგონი.

ჩართულ ტრადიციულ საქავთა მოდიფიკაციის პრობლემისათვის

მუსიკალური საკრავები მსოფლიო მატერიალური მუსიკალური კულტურული მემკვიდრეობის უმნიშვნელოვანეს ნაწილს წარმოადგენენ. ისინი თავიანთ თავში შეიავენ ისტორიულ, სოციალურ, მუსიკალურ და ემოციურ ინფორმაციას, წარმოადგენ კულტურული ცნობიერების იარაღს, რომლებიც კულტურული მექსიკურების შენარჩუნებაში განსაკუთრებულ ადგილს იკავებენ.

ერთი მხრივ, საკრავთა ფიზიკურ ფორმაში, უდერადობაში, საშემსრულებლო პრაქტიკასა და რეპერტურში ასახულია წინა თაობების ცოდნა და გამოკლილება, მუსიკალური აზროვნება, მეორე მხრივ, განსხვავებული ხედებიდან გამომდინარე თანამედროვე შემსრულებლები ქმნიან განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს, ახლებურ პრაქტიკას, საკრავთა ახლებურ ფორმებს, რომლებშიც ისინი ინახავენ ეროვნულ მუსიკალურ იდენტობას ან ასრულებენ ტრადიციულისაგან განსხვავებული სტილის მუსიკას.

მოხსენების თემაა ცალკეულ ქართულ ტრადიციულ საკრავთა სახეცვლის ზოგიერთი საკითხი, როგორც ინდივიდუალურ, ისე კოლექტიურ შემოქმედებაში. საყითხი აქტუალურია, რამდენადაც საკრავთველოში ტრადიციულის გვერდით უკვე ფართოდაა დამგვიღრებული ირაგრადიციული, ტემპერიზმებული, განსხვავებული მასალითა და ტექნოლოგიით დამზადებული, განსხვავებული ზომებისა და იერსახის მქონე საკრავები და საანსამბლო პრაქტიკა. გარდა გარეგნული ტრანსფორმაციისა და წყობის ცვლილებისა, არსებითი ცვლილებები შეეხმ რეპერტუარს.

იგი იჩეკლავს თანამედროვე ქართული საზოგადოების დამოკიდებულებასა და წარმოდგენებს ტრადიციისა და ინოვაციის, მათი თანარსებობის შესაძლებლობის შესახებ.

Nino Razmadze Tbilisi State Conservatoire, 1st year

Scientific supervisors:

Doctor of Arts, Emeritus Professor **Rusudan Tsurtssumia**,
Associate Professor **Davit Shughliashvili**

Ethnomusicologist, employee at the IRCTP. Main focus of the study is Georgian folk instruments and instrumental music. Also works on various aspects of Georgian secular and sacred music. She is the author of several radio programs and newspaper articles. She has participated in local and international scientific conferences. Nino Razmadze is awarded by the stipends and prize. Organizes independent field expeditions. She is the author of different project and co-author of the two books.

**ON THE PROBLEM OF MODIFICATION OF
GEORGIAN TRADITIONAL MUSICAL INSTRUMENTS**

Musical instruments represent the most important part of the material musical heritage of the world. They convey to us historical, social, musical and emotional information, represent a tool of the cultural cognition, and occupy a special place in preservation of the cultural memory.

On one hand, the physical forms of the musical instruments, the sounds they make, the corresponding performance practice and repertoire reflect the knowledge and experience of the previous generations as well as the ways of their musical thinking; on the other hand, proceeding from the different visions, the modern performers create different interpretations, the novel practice, new forms of musical instruments, in which they instill the national musical identity or perform the music different from the traditional style.

The theme of the report is several issues of the transformation of Georgian folk musical instruments occurring both in the individual and in the collective art. The issue is topical as in modern Georgia, besides the traditional ones, there is widely adopted the non-traditional, temperate ensemble practice and musical instruments made of distinctive materials and technologies, having different sizes and looks. Apart from the outward transformation and changes in arrangement, some essential changes involve also the repertoire.

The report reflects the relationship of the modern Georgian society to the issue in question and opinions on the tradition and innovation, on the possibility of their coexistence.

მელანი უოლტერსი

ელდერ კონსერვატორიუმი/ აღელაიძეს უნივერსიტეტი,

IV წელი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი
პროფესიონალი მარკ ქეროლი

დაასრულა სიდნეის უნივერსიტეტის ბაკალავრიატი. აღელაიძეს უნივერსიტეტში მაგისტრის ხარისხი ფლეიტისთვის გვიან XX საუკუნეში დაწერილ ავსტრალიურ მუსიკში მიიღო. მისი დისერტაციის თემაა ავსტრალიულ-გერმანული კომპოზიტორის ფლეიტს ვერდერის მუერ ფლეიტისთვის დაწერილი ნაწარმიუბები. დამფუძნებელი წევრია ახალი მუსიკის დუეტისა *Stereo/Mono*. უქრავდა *Soundstream Collective, Stables Flute Ensemble* და *Chronology Arts*-თან ერთად. ავსტრალიის მუსიკოლოგური საზოგადოებისაგან მიიღო ნაომი ქამნების პრიზი (2012), *Elder Conservatorium*-ისაგან ასპირანტის პრემია კვლევისათვის (2013). აღელაიძეს უნივერსიტეტში გამართული სამუშაოების კონკურსების ფინალისტია.

გაუცეობის ესთეტიკა და ფელიქს ვერდერის ფილოსოფია

ებრაული წარმომავლობის კომპოზიტორის ფლეიტს ვერდერის (1922-2012) ბაგშვილი გერმანიაში ნაციზმის აღზევების პერიოდს დაემთხვა. იმიგრანტული გამოცდილების წყალობით იგი არ ეწერებოდა გარემომცველი კულტურის წიაღში. მისი საკომპოზიციო სტილი, თითოების მთელი კარიერის მანძილზე, ძალზე განსხვავდებოდა ავსტრალიის წამყვნი საკომპოზიციო სტილისაგან. მის მუსიკას ყველა მტრულად იღებდა. ვერდერი კრიტიკულად იყო განწყობილი ავსტრალიის კულტურის მრავალი ასპექტისადმი, განსაკუთრებით კი, „ორიენტის მიმართ ავსტრალიელების თანდაყოლილ ზიზლისადმი“. იგი თავს, ბირველ რიგში, უფრო გერმანულ კომპოზიციორიად მიიჩნევდა, ვიდრე ავსტრალიელად, მიუხედავად მისია, რომ ამ ქვეყანაში 70 წელზე მეტი გაიგარა.

ვერდერის მუსიკაში მრავალრიცხვობანი სტილური გავლენა განიცადა. ესრია: ებრაული საეკლესიო მუსიკა, ბაროკო, შონბერგი, ბარტოკი, ნიცშე და აზისცოტელეჟ-სეთი მრავალფეროვანი გავლენებისა და შემოქმედების ევლოლუციის პროცესში საკომპოზიციო ტექნიკის ცვლილებების მიუხედავად, მისი მუსიკა ექსპრესიონიზმის ესთეტიკას გმუარებოდა. იგი ამონიზარდა საზოგადოების იმ გაუცხოებისაგან, რომელსაც ბევრი გერმანელი ხელოვანი განიცდიდა XX საუკუნის დასაწყისში, სოციალური არეულობისა და პოლიტიკური ცვლილებების დროს. ხელოვანთა ფსიქოკური შფოთვის გამოსახატად ისინი მიმართავდნენ უხეშ ტექნიკისა და დამახიჯებებს. მოხსენებაში შესწავლილია ის გზები, რომლებმაც საზოგადოებისაგან გაუცხოება ვერდერის კომპოზიციის ფილოსოფიის თვისისძრივ მახსისათებლად აქციეს; ასევე მიზეზები, რომლებმაც კომპოზიტორი ქაოსთან დაკავშირებულ ესთეტიკასთან და იმ ცვლილებებთან მიიყვანეს, რომლებსაც აღიღილი XX საუკუნის დასაწყისის ეროვნაში ჰქონდა.

Melanie Walters Elder Conservatorium/The University of Adelaide, 4th yearScientific supervisor:
Professor **Mark Carroll**

She completed her undergraduate studies at the University of Sydney, and completed a Master of Music degree at the University of Adelaide in late twentieth century Australian flute music. Her PhD is on the flute music of German-Australian composer Felix Werder. She is a founding member of the new music duo Stereo/Mono and has performed with many other ensembles (Soundstream Collective, Stables Flute Ensemble, Chronology Arts). She received the 2012 Naomi Cumming Prize from the Musical Society of Australia, and the 2013 Elder Conservatorium Postgraduate Prize for Research Excellence and was a finalist in the University of Adelaide's Three Minute Thesis competition.

**THE AESTHETICS OF ALIENATION AND
FELIX WERDER'S COMPOSITIONAL PHILOSOPHY**

From his childhood growing up Jewish in Germany during the rise of Nazism, through to his experiences as an immigrant, composer Felix Werder (1922-2012) was on the outside of the dominant culture in which he lived throughout his life. His compositional style was vastly different to the mainstream of Australian composition for most of his career, and his music was met with hostility from audiences, performers, and other composers. Werder was critical of many aspects of Australian culture, especially what he described as the 'inherent Australian contempt for intelligence', and he frequently identified himself primarily as a German, rather than Australian, composer throughout his life, despite having spent more than 70 years living in this country.

The stylistic influences on Werder's music were numerous and varied, ranging from Jewish liturgical music and Baroque music through to Schoenberg, Bartók, Nietzsche, and Aristotle. But despite this diversity of influences, and despite the changes in compositional technique as his music evolved, at the core of all his music was an Expressionist aesthetic. This aesthetic arose from the alienation from society many German artists experienced during the social upheaval and political changes of the early twentieth century, and used violent techniques and distortion to express the turmoil within the artists' psyches. This paper will examine the ways in which alienation from society formed an essential part of Werder's compositional philosophy, and why the composer was drawn to an aesthetic associated with the mayhem and change which occurred in Europe in the early twentieth century.

ფედერიკო ფურნარი

შეფილდის უნივერსიტეტი,

| წელი

სამეცნიერო ხელმძღვანელები
ხელოვნებათმოლოგობის დოქტორები ტიპ შეფარდი,
სამონა კიფი

მუსიკის (კლასიკური გარემო) ხარისხის მიღების შემდეგ წარმატებით ჩაბარა მაგისტრატურაში მუსიკისმცოდნების სპეციალობით. მუსიკის სამაგისტრო დასწოლობის (ფილოლოგია და რედაქტორება) მიღების მაჩვით 2013 წელს გადავიდა ლიდსის უნივერსიტეტში. 2014 წელს ჩაბარა შეფილდის უნივერსიტეტის დოქტორანტურაში მუსიკისმცოდნების სპეციალობით. მონაწილეობა აქვს მიღებული ოთხ საერთაშორისო კონფერენციაში: 2010 წ. (პიზა), 2011 წ. (რომი), 2012 წ. (მილანისა და პაიენცაში). კუთვნის სტატია ანგლელურაზე შესახებ ქალთა ერცილობებებისში.

მისი კვლევითი ინტერესებია მუსიკის ფილოლოგია, XVIII საუკუნის ინსტრუმენტული მუსიკა და ითალიური მუსიკა XVIII საუკუნის ინგლისში.

სცენიდან კერძო გიგინოთივამდე:

მუსიკალური პატრონაჟის ცვლილება აღრიცხული მოდერნის პერიოდი

„არამუსიკოსები ისე აგროვებდნენ პატრიტურებს, როგორც გამოსაფენო თბიერებებს, რადგან მათ ისინი სჭირდებოდათ „საშინაო“ მუსიკოსებს ჩასანაცვლებლად, რომელთა შენახვის საშუალებაც არ ჰქონდათ“ (Murata 1993). მოხსენება ამ ციტატით იწყება.

ადრეული მოდერნის პერიოდში პატრონაჟის სისტემაში ცვლილებებია: XVIII საუკუნის დასაწყისამდე ბატრონები მუსიკოსებს ისევე უზიდნენ, როგორც სასახლის კარზე მომსახურე სხვა თანამშრომლებს, მაგრამ ეს პრაქტიკა დიდ ხანს არ გავრცელებულა: მუსიკოსები ჩასაცვლა მათივე ნამუშევრების ქაღალდის ასლებმა. ჩვენი კვლევა განიხილავს ორ კონტრასტულ შემთხვევას: ერთი მხრივ, მუსიკოსი, მეორე მხრივ, მფარველი და მათი განსხვავებული დამოკიდებულება ცვლილების მიმართ. მუსიკოსი ჯოვანი ბატისტა სკრინია (1715-1765), რომელიც მუშაობსასა, ძირითადად, ბატრონაჟის ძველი მოდელის მომხრე იყო, მფარველი კი ჰენრე დიქტ მარია სტიუარტი, იორეკის პერიოდი (1725-1807) „თანამედროვე“ პატრონაჟის მაგალითს წარმოადგენს. მათინ, როცა სერენი თავის ხელნაწერებს „სასაჩუქრედ ფუთავდა“, რათა ევროპაში დასაქმებისათვის ახალი ბატრონები მოექცენა, იორეკის პერიოდმა მუსიკალური ბიბლიოთეკა ააშენა და სპონსორობდა უწევდა ცალკეულ მუსიკოსებს. 1776 წელს იორეკის პერიოდის ბიბლიოთეკა გადაეცა Seminario Vescovile di Frascati-ს იმისთვის, რომ წიგნებზე მუშაობა ყველასოგას ხელმისაწვდომი ყოფილიყო. მეორე მხრივ, სერინი იმედოვნებდა, რომ მისი მუდმივი პატრონი, დიპლომატი რობერტ დ'არსი, მისი ბერსონალური მფარველი გახდებოდა. ამ ორი კონტრასტული ფიგურის მაგალითზე კვლევა გვაჩვნებს, თუ როგორ გადაიტანა მუსიკალურმა ბატრონაჟმა თავისი ყურადღება აღამიანებიდან წიგნების გვერდებზე.

Federico Furnari University of Sheffield, 1st year

Scientific supervisors:
 Doctors of Arts **Tim Shephard**,
Simon Keefe

After degree in Music (Classical Guitar), he achieved a Master in Musicology with honour. In 2013 he moved to University of Leeds in order to study for a Postgraduate Diploma in Music (philology and editing). In September 2014 he started the PhD in Musicology at the University of Sheffield. He took part as a speaker at four International Conferences: 2010 (Pisa), 2011 (Rome), 2012 (Milan and Piacenza). He also wrote the voice "Angela Veronese" for the Woman Encyclopaedia (Enciclopedia delle Donne).

His research interests are: philology of music, Eighteenth century instrumental music, and Italian music in England in the Eighteenth century.

FROM THE STAGE TO THE PRIVATE LIBRARY: CHANGING MUSIC PATRONAGE IN THE EARLY-MODERN ERA

'Non-musicians collected scores in the same way as they collected objects for display, because they needed them to substitute for the "house musicians" whom they could not afford to maintain' (Murata 1993). My research begins from this statement.

The Early-Modern era saw a change in the patronage system: until the early eighteenth century

patrons paid musicians as court employees, but this became impossible over the course of the century as musicians were replaced by paper copies of their own works. This paper will consider two contrasting cases: one musician, and one patron, and their different attitudes towards change. The musician is Giovanni Battista Serini (1715 - 1765), who sought to operate principally within the old model of patronage; the patron is Henry Benedict Maria Stuart, Duke of York (1725 - 1807), who exemplifies the 'modern' model of patronage. Whilst Serini packaged manuscripts gifts in order to find employment with new patrons in Europe, the Duke of York built a large library of musical works and sponsored events and musicians on an occasional basis. The Duke of York's

library was donated in 1776 to Seminario Vescovile di Frascati in order to allow anyone to consult the books. Serini, on the other hand, still hoped to invoke the personal protection of a regular patron, the diplomat Robert D'Arcy. Through these two contrasting characters, this paper will investigate how music patronage moved its focus from people to the "surfaces" represented by the pages of books.

ପାତ୍ରଙ୍କ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣବିହିନୀ

ვარშავის უნივერსიტეტი/მუსიკოლოგიის ინსტიტუტი,

| ৩০

სამეცნიერო ხელმძღვანელი:
პროფესორი ზბიგნევ სკოვრონი

ჰუმანიტარული განათლება მიიღო ვარსავის უნივერსიტეტის ჰუმანიტარული და სოციალური მეცნიერებების კოლეჯურმაში **Artes Liberales** (ზავალავრიატი), სამაგისტრო პრივატული ჰაბაზა მუსიკისტური მუნიციპალურების ინსტიტუტში და სამაგისტრო კურსებს იმავე უნივერსიტეტის ეკონომიკური მეცნიერებების ფაკულტეტზე. ვ. კ. ჩურლიონის შემოქმედების მიხრთ ინტერესი ასახულა კონცერნულობის გამოსვლებში, პუბლიკურებსა და სამაგისტრო ნაშრომში, რომელიც ზოგადა ლისსას კონკურსში მეორე პრიზით დაჯილდოვდა. ამჟამად, სწავლობს ვარ-შავის უნივერსიტეტის ღორგეზუანულური ბაზების შესახებ.

ჩურლიონისის ორმაგი აღმოჩენა:

ମୁଦ୍ରାବିତାଙ୍କୁ ସାଥେଗଲିବାରେ ଏହା ପ୍ରକାଶନକାରୀଙ୍କ ମୁଦ୍ରାବିତାଙ୍କୁ ପାଇଁବାରେ

მიკოლაუს ჩურლიონისის, ლიტერატურული კომპოზიტორის და მხატვრის შემოქმედებაში ხელოვნების სხვადასხვა დარგია გადახლართული. თუმცა, მის ბიოგრაფიაში ყველაზე უფრო შთამაგონებელი ორი მომენტია. პირველი - როდესაც იგი ხატვას იწყებს. აქეარაა, რომ მის ფერწერულ ტილოებზე მისივე სიმუღლიური პირების: „ტყებში“ და „ზღვა“ თემატიკა ახდენს გავლენას. მეორე მომენტი კი დაკავშირებულია მუსიკალური სტრუქტურის მქონე ფერწერის გამოგონებასთან. ფერწერული ციკლები სახელწოდებით „სონატები“ და დიპტიხები „პრელუდიები და ფუგები“ ამ ძებების ილუსტრაციებია. ჩურლიონისის აფორისტულ საფორტეპიანო კომპოზიციებში ასახულია მხატვრობისა და მუსიკის სინთეზის პრიობლემის გადაჭრასთან დაკავშირებული მისი სისტემატური მცდელობებია. ისინი შეიძლება მისი ფერწერული ტილოების მუსიკალურ ქსეზებად აღიკიცათ, მუსიკალურ პესებსა და ფერწერულ ტილოებს შორის ანალოგიების მოძიების მიზნით მოხსენებაში შემოთავაზებულია ანალიტიკური ინსტრუმენტი, რომელის იდეაც ეფუძნება მუსიკალური ხაზისთვის უწყვეტობისა და მკაფიობრის შექმნის უძირადესობის მინჯებას. სანორო დამწერლობის ტრანსფორმაციამ ჩურლიონისის მუსიკალურ კომპოზიციებსა და ე.წ. მუსიკალურ ფერწერულ ტილოებს შორის სტრუქტურული მსგავსების აღმოჩენის საშუალება მოგვცა. ყველაზე მჭიდრო კავშირი მუსიკალურ და ფერწერულ ციკლს შორის მიღწეულია ორ ნაწილობრებში, რომელთა შექმნაც შევის სანაპიროშე გადარებულმა პერიოდმა შთაგონა (მუსიკალური პეიზაჟები „ზღვა“ და სონატა N5). ჩურლიონისის სწრაფვა, მიეღწია ხელოვნების სინთეზისათვის, ამით არ დასრულებულა. ის უფრო შორის წავიდა, როდესაც დახატული ფუგის სტრუქტურის თემა-ტური ხაზი უკან მუსიკაში დაბრუნდა და ფუგის თემად აქცია.

Paweł Siechowicz University of Warsaw/Institute of Musicology, 1st yearScientific supervisor:
Professor **Zbigniew Skowron**

He received liberal education in the humanities and social sciences at Collegium "Artes Liberales", University of Warsaw (BA), received MA at the Institute of Musicology and finishes his MA studies at the Faculty of Economic Sciences of the same university. His interests in the creative oeuvre of Mikalojus Konstantinas Čiurlionis developed through conferences, publications of articles and culminated in MA thesis awarded with 2nd prize of Zofia Lissa's Competition. Currently he is starting a new research regarding musical markets while beginning Ph.D. studies in musicology at the University of Warsaw.

**ČIURLIONIS'S DOUBLE DISCOVERY:
EXPLORATIONS OF MUSICAL IMAGERY AND PICTORIAL MUSICALITY**

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis (1875-1911) was a Lithuanian composer who became a painter. In his diverse oeuvre various arts intertwine. Two moments of his biography are, however, most inspiring. The first is the moment he starts to paint. It is clear that his pictorial imagery is stirred by the subjects of his symphonic poems: "In the Forest" and "The Sea". The second, is the moment of the struggle to invent a musical structure of painting. Pictorial cycles called "Sonatas" and diptychs of "Preludes and Fugues" are the field of this struggle. Čiurlionis's aphoristic piano compositions are full of traces of his systematic endeavors to solve the problem of the synthesis of art and music. They can be, in fact, interpreted as musical sketches of his paintings. To find the analogies between musical pieces and paintings, I've proposed an analytical tool which idea is based on the priority of making the musical line continuous and clearly visible. Transformation of musical notation allowed for the discovery of structural similarities between musical compositions and so called musical paintings of Čiurlionis. The closest connection between musical and pictorial cycle was achieved in the case of two works inspired by the time he spent by the Black Sea (Musical landscapes "The Sea" and Sonata V). Čiurlionis's struggle to achieve the synthesis of arts does not end at this point, but is taken further, when the thematic line of the structure of a painted Fugue is taken back to music becoming the subject of a fugue.

არასაკონკურსო

OUT OF COMPETITION

პრასაბონეურსო

თამარ ფულგარაძე
საქართველო

Tamar Putkaradze
Georgia

OUT OF COMPETITION

თამარ ფუტკარაძე

თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორია,
დოქტორანტურის II წელი

სამეცნიერო ხელმძღვანელებია

ასოცირებული პროფესორი, სამუსიკო ხელოვნების დოქტორი ეკა ჭაბაშვილი,
ხელოვნებათმოცდნეობის დოქტორი, ასოცირებული პროფესორი მარიკა ნადარევაშვილი

დაბადა თბილისში (1989). დამთავრა თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორია, ბაკალავრიატი (2010) და მაგისტრაცია (2013). მექანიკური მუსიკის სადისკურსაციო თემაზე „ახალი კონტრაპუნქტი უახლესი ქართული კამერული ოპერის მაგალითზე“. მისი შემოქმედება მოიცავს სხვა-ლაპარაკების უახლეს არის სხვადასხვა ფესტივალის მონაწილე Competition For Young Composers (შვეიცარია, 2008), Lake George Music Festival Composition Competition, (შვეიცარია, 2014) და სხვ. იყო დაკით თორაბის სახელმწიფო სტაინერლიანტი (2010-2011). მისი საფორტეპიანო პიესა „ჭა“ (2014 წ.) გამოქვეყნდა გერმანელი და ქართველი ჟალი კომპოზიტორების საფორტეპიანო კრებულში „12/12“.

დროით-სივრცული კატეგორიები და

ახალი კონტრაპუნქტი ჩართულ შესიკავი

(ესა პაბაშვილისა და რჩეო კიბანაძის შემოხვედების გაგალითზე)

სამყარო და ადამიანი ერთმანეთში არსებობენ დროითი შრეების დაფენის თანხედრაში. დროისა და სიგრცის კატეგორიების ურთიერთმიმართების საყითხი განსაყუთრებით აქტუალურია XX-XXI საუკუნეების მუსიკაში. ამ პერიოდში კომპოზიტორების კურადღება სწორედ ამ ორი პარამეტრის სხვადასხვა რაყურსით გაზრდებას არის მიმართული და მთავარია არამარტო დროით-სივრცული ასპექტების სახეობრივი ილუსტრაციები, არამედ, მსმენელის დროის შეგრძნებაზე უშუალო პერცეფციულ-ფსიქოლოგიური ზემოქმედება. შედეგად, ყალბდება კომპოზიტორის ინდივიდუალური და ორიგინალური დროით-სივრცული კონცეფცია, რაც, ხშირ შემთხვევაში, უშუალოდ არის დაკავშირებული საკომიზიციო ტექნიკასთან.

მოხსენებაში განვიხილავთ კონცეფციის დროისა და სივრცის შესახებ, რომელიც ახალი კონტრაპუნქტის სახეების წარმოქმნას დაედო საფუძვლად. ამ ფენომენზე გისაუბრებთ რევენტ კიქაბისა და ეკა ჭაბაშვილის შემოქმედების მაგალითზე ახალი კონტრაპუნქტის შესწავლა დღევანდელ მუსიკაში ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი და პრიმურებული საყითხია, რაც, ფაქტობრივად, თანამედროვე კომპოზიტორების უმეტესობის შემოქმედებში მუსიკალური პრის განვითარების უმნიშვნელოვანეს ტექნოლოგიურ საშუალებას წარმოადგენს.

Tamar Putkaradze

Tbilisi State Conservatoire, 2nd year of Ph.D Program

Supervisors:

Doctor of Music, Assoc. Prof. **Eka Tchabashvili**,
Doctor of Arts, Assoc. Prof. **Marika Nadareishvili**

Was born in Georgia, Tbilisi (1989). She graduated from The Tbilisi State Conservatoire (Bachelor - 2010; Master - 2013). Her thesis entitled "The New Counterpoint in the latest Georgian Chamber Opera". She is active as a composer, having written pieces for solo, chamber music and orchestral formations. She has participated in different festivals: "Competition For Young Composers" (Switzerland, 2008); "Women and Music" (Georgia, 2013); "Lake George Music Festival Composition"(USA, 2014), and others. She received David Toradze scholarship (2010-2011). Her piano piece "Road" (2014) was published in sheet music collection "12/12".

**TIME-SPACE AND NEW COUNTERPOINT IN GEORGIAN MUSIC
(BASING ON THE SAMPLES OF EKA CHABASHVILI
AND REZO KIKNADZE MUSIC)**

Universe and human exists in coincidence of "Multitimes" layers. The problem of time and space categories relationship is particularly actual in XX-XXI century music. The main focus of contemporary composers is directed towards the different understanding of these two parameters. The main thing is an illustration of time-space aspects' via characters, modes as well as perceptual-psychological impact on the listener's sense of time. As a result composer's individual and original time-space concept is formed, mostly related to the compositional technique.

In the presentation the concept of time and space in music and its influence on the emergence of new types of counterpoint will be presented. This phenomenon will be discussed on examples of Rezo Kiknadze and Eka Chabashvili creations. New counterpoint types' are important technique for many contemporary composers, which determines the importance and difficulty of study this problem.

მეცნიერებელი საერთაშორისო
სამუსიკოსო მიმღებობის სტუდენტური კონფერენცია-კონკურსი
თბილისი, საქართველო 2015

შიური

JURY

THE SIXTH INTERNATIONAL
CONFERENCE-COMPETITION FOR STUDENTS IN MUSICOLOGY
TBILISI, GEORGIA 2015

შიური 2015 JURY

დაამთავრა თბილისის კონსერვატორია (1987), ხოლო 1991 წელს დაამთავრა ხელოვნებათმცოდნეობის ინსტიტუტის (მოსკოვი, რუსეთი) სპირატურა და იქვე დაიცვა დისკრეტაცია (1994). იგი მრავალი სამეცნიერო სტატიის და წიგნის ავტორია, მათ შორის „XX საუკუნის მუსიკის ისტორია. ლექციები“ (2011), „XX საუკუნის მუსიკალური ნაწარმოებების ანალიზი“ (თანავთორი ქეთევან ჭითაძე). სისტემატურად მონაწილეობს სამეცნიერო კონფერენციებში საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ. არის რადიოგადაცემების ცეკვის „XX საუკუნე – მუსიკა და მუსიკოსები“ თანავთორი გუდაიცა საქართველოს საზოგადოებრივი მუშებელის რადიოს მიერ.

ქეთევან ბოლაშვილი არის ყოველწლიური ფესტივალის „თბილისი. თანამედროვე მუსიკის სალიმოები“ ღირებულორი.

ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, თბილისის ვანო სარჯიშვილის სხელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის კომპოზიციის და მუსიკისტურეობის ფაკულტეტის ასოცირებული პროფესორი.

**ქეთევან ბოლაშვილი
საქართველო**

Ketevan Bolashvili

Georgia

Doctor of Arts,

Associate Professor of the Department of Composition
and Musicology at Tbilisi Vano Sarajishvili State Conservatoire

She graduated from Tbilisi State Conservatoire (in 1987). In 1991 Ketevan Bolashvili completed the post-graduate course at the National Institute for the Study of the Arts (Moscow, Russia) and passed the Ph.D. defence at the same Institute in 1994. She is the author of many scientific articles and books including "History of the 20th Century Music. Lectures" (2011) and "Analysis Of the 20th Century Music" (in collaboration with Ketevan Chitadze). Ketevan Bolashvili actively participates in conferences in Georgia and abroad. She is co-author of Radio Broadcasts cycle "20th Century – Music and Musician" broadcasted by Georgian Public Radio.

Ketevan Bolashvili is director of the annual Festival "Tbilisi. Contemporary Music Evenings".

ଓଡ଼ିଆ 2015 JURY

პაროვანის მუსიკის კონსერვატორიის კომპოზიციის პროფესორი,
კომპოზიტორი

ଓଲିଗେର ଶନ୍ତେଲୁଗେର ଗେରମାନୀ

Oliver Schneller

Germany

 Composer,
Professor of composition at the Conservatory of Music in Hannover

დაამთავრა ბორის უნივერსიტეტის მაგისტრალურა პოლიტიკური მეცნიერებების და მუსიკოლოგიის სპეციალობით. 1994 წლიდან აშშ-ში კომპოზიციას ტრადიციულ მიურებულობაში სწავლობდა. 2002 წელს მიიღო ღონისძიების ხარისხი კომპოზიციაში. ნიუ იორჯის უნივერსიტეტში განავითარა და გააფრთხოვა CUNY კომპიუტერული მუსიკის სკული. 2000-01 წლებში ის ცხოვრიბდა პარიზში და მონაწილეობა IRCAM-ს კომპოზიციისა და ინფორმაციის ყოველწლიურ კურსებში. იგი, როგორც მიურებული ასაციენტი, კომპოზიციასა და კომპიუტერულ მუსიკას აწავლიდა კოლუმბიაში, 2001 წელს იყო ორგანიზაციონი ფესტივალისა „ლახერმანი ნიუ იორჯიში“.

შეკვეთის მუსიკას მრავალ საერთაშორისო ფასტივალზე ასრულებენ სეთი ანამბლები, როგორიცაა: Ensemble Modern, Ensemble Intercontemporain და სხვ.

2006-7 წლებში იყო რომის ვილა მასიმოს გერმანული აკადემიის მკვლევარი. 2010 წელს მიიღო ერნსტ-ფონ-სამერსის მუსიკის ფონდის მექრ დაწესებული ჯილდო კომპოზიტორებისთვის. 2011 წელს ჩივიტელა რანიერის ფონდის მკვლევარი იყო. შეღერს მიპყავდა სემინარები მუსიკაში, აუსტრიაში, ფსიქოაუსტრიაში ბერლინში, ტოკიოში და სხვ. 2009-10 წლებში შტუტგარტის მუსიკის კონსერვატორიაში კომპოზიციის პროფესიალურად გადა.

Completed MA in political science and musicology at the University of Bonn. In 1994 he moved to the USA, studying composition as a student of Tristan Murail. In 2002 he received his doctoral degree in composition. At the City University of New York he developed and expanded the CUNY Computer Music Studio. From 2000-01 he lived in Paris as a participant of the cursus annuel de composition et d'informatique at IRCAM/Centre Pompidou. As an assistant to Murail he taught composition and computer music at Columbia, and organized the "Lachenmann in New York" Festival in 2001.

Schneller's music has been performed at numerous international festivals. His works have been performed by Ensemble Modern, Ensemble Intercontemporain, etc,

From 2006-07 Schneller was a fellow at the German Academy Villa Massimo in Rome, in 2010 he was the recipient of a Composers Award from the Ernst-von-Siemens Music Foundation. In 2011 he was a fellow at the Civitella Ranieri Foundation.

Oliver Schneller has taught seminars on music, acoustics, psychoacoustics in Berlin, Tokyo. From 2009-10 Oliver Schneller held a professorship in composition at Stuttgart Conservatory of Music.

შიური 2015 JURY

ვ. სარაჯიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიის მუსიკის ისტორიის მიმართულების ხელმძღვანელი, ხელოვნებათმცოდნების დოქტორი, პროფესიონალი, მუსიკოლოგი.

მარინა ქავთარაძე
საქართველო

Marina Kavtaradze
Georgia

Musicologist,
PhD in Art studies,
Professor.

Head of Music History Department at V. Sarajishvili Tbilisi State Conservatoire

უძლვება სპეციალობის კლასს, კითხულობს მსოფლიო და ქართული მუსიკის ისტორიის სპეციალურ კურსებს, აგრძელებს, საგვორო კურსებს არაევროპული ქვეყნების მუსიკის სატორიაში, მუსიკალური თეატრის სატორიასა და სამეცნიერო კვლევის მუთოლოგიაში. მისი ინიციატივით „შეიქმნა სამუსიკისმცოდნეო სამაგისტრო კურსები („XX საუკუნის არაევროპული ქვეყნების მუსიკალური კულტურა“, „უახლესი ქართული მუსიკის ისტორია“) და საბავალავრო კონცერტრაცია „მუსიკალური კურნალისტიკა“. მისი სამეცნიერო ინტერესები დაკავშირებულია მულტიკულტურალიზმის და ეროვნული მუსიკალური იდენტობის, ტოტალიტარიზმის და მუსიკის, სემიოტიკის, მუსიკალური თეატრისა და სხვა პრობლემებთან. გამოქვეყნებული აქვს მრავალი სამეცნიერო ნაშრომი ქართულ და უცხო ენაზე.

არაერთთა საერთაშორისო სამეცნიერო ფორუმებს მონაწილეა. მთავარი რედაქტორია კონსერვატორიის სამეცნიერო ელექტრონული ჟურნალის - „მუსიკოლოგია და კულტუროლოგია“; დამფუძნებელი და პასუხისმგებელი რედაქტორია საქართველოს კომპოზიტორთა კავშირის სამეცნიერო შრომების კრებულების სერიის - „მუსიკოლოგური ძეგლანი“ და სხვ. თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიის სადასის თავმჯდომარე საქართველოს კომპოზიტორთა შემოქმედებითი კავშირის გამჯენის წევრი და თავმჯდომარის მოადგილე და კილოდებულია საქართველოს კულტურის სამინისტროს პრემიით „საუკეთესო სამუსიკისმცოდნეო ნორომისათვეს“ (2012).

She leads special courses in the history of Western music and Georgian Music and author's courses in "Music History of non-European Countries", "History of Musical Theatre" and "Methodology of Scientific Research". She was the initiator of Master's degree Program courses in Music History ("Non-European Musical Culture in the 20th Century", "Modern Georgian Music History"), Bachelor degree Program "Music Journalism".

Marina Kavtaradze's scientific interests are focused on the problems such as intercultural

and multicultural relations, problems of identity, totalitarianism and music, semiotic of music etc. She is the author of about 100 scientific works; regularly participates in national and international conferences, symposia; a number of projects have been initiated and implemented under her guidance. Marina Kavtaradze is the editor-in chief of scientific online journal "Musicology and Cultural Science", the founder and responsible editor of the series of scientific works "Musicological Researches" of the Creative Union of Georgian Composers; She is the speaker of the Senate and chairperson of the dissertation committee at Tbilisi State Conservatoire; a Board member of the Creative Union of Georgian Composers. In 2012 she was awarded the Prize for Best Musicological Work.

შიური 2015 JURY

თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიის აკადემიური გუნდის დირიჟორობის მა გუსტრი (2004); საქალესიო მუსიკის მაგისტრი (2008); ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი (2011). თბილისის ყოვლადწმიდა სამეცნის სკოლის საკათედრო ტაძრის საპატიოარქო გუნდის რეგენტი (1998 წლიდან). მონაწილეობს კათალიკის-პატრიარქის მიერ აღსრულებულ ყველა ღვთასმასურებში, როგორც საქართველოში, ასევე მის ფარგლებს გარეთ. არის ქართული საკულტო გალობრისა და ხალხური სიმღერის უმაღლესი სასწავლებლის პედაგოგი; საქართველოს ფულკლორის სახელმწიფო ცენტრის საქალესიო გალობრის განყოფილების ხელმძღვანელი. არის სამეცნიერო სემინარების, კონფერენციებისა და სმპოზიუმების მონაწილე. მძიმი სამეცნიერო ინტერესების სფეროთა შეუსაუნევების წართული და ეფექტური საკულტო მუსიკა.

ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი

სვიმონ ჯანგულაშვილი
საქართველო

Svimon Jangulashvili
Georgia

Doctor of Arts

Magister in the conduction of Academic Choir (2004); Magister in sacred music (2008) and Doctoral student at Tbilisi State Conservatoire (since 2008); Doctor of Arts (2011). Director of the Holy Trinity Cathedral Church Choir of the Georgian Patriarchy (since 1998); Takes part in all divine services conducted by Ilia II – Catholicos-Patriarch of All Georgia both in Georgia and abroad. Is teacher at the High School of Church Chant and folk Song. Head of the Department of the Sacred Music of the Folklore State Centre of Georgia. Participated in a number of scientific seminars, conferences and symposia. His scholarly interest is focused on medieval Georgian and European sacred music.

მუსიკოლოგის დოქტორი

გიორგი ბერიაშვილი
საფრანგეთი

Georges Bériachvili
France

Doctor of Musicology

მუსიკისმცოდნე, პიანისტი. თბილისის ტექნიკური უნივერსიტეტის ქიმიის ფაკულტეტის დამთავრების შემდეგ სწავლობდა თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიაში, რომელიც დაამთავრა 1999 წელს მუსიკისმცოდნების განხრით. 2001 წლიდან ცხოვრისს საფრანგეთში, სადაც გაარა პარიზის კონსერვატორიის უმაღლესი დახველოვნების კურსი მუსიკისმცოდნებაში და დაიცა სადოქტორო დისტრიციას „მუსიკალური სივრცე ცნება და ფენომენი 1950-60-ანი წლების ავანგარდის კომპოზიტორთა შემოქმედებაში (შტოკჰუზენი, ქენაისი, ლიგეტი...)“. მისი სამუსიკისმცოდნეო ნამრობების ძროთადი ოქტემბრი XX-XXI საუკუნეების მუსიკა, მუსიკალური სივრცე და დრო, მუსიკალური ხელოვნების ფსიქოლოგიური და სოციო-ანთროპოლოგიური საფუძლები. კრიძოდ, თავის დისერტაციასა და სამეცნიერო სტატიებში, მნ დაამუშავა მუსიკალური სივრცის ფენომენოლოგიური თეორია. მის გამოკვლევებში ერთ-ერთი ცნობილური ადგილი უკავავა აგრეთვე ექსპრესიული უსტის ცნებას, რომელიც მუსიკის ჩანარისტური თეორიის გაფართოებულ გაჯებას ემსარება. ამავდროულად, იგი მოღვაწეობს როგორც პიანისტი, ასრულებს როგორც XVIII-XIX საუკუნეების მუსიკას, ისე თანამედროვე კომპოზიტორთა ნაწარმოებებს. 2012 წელს, სპეციალულებლო მოღვაწეობისთვის მიენიჭა საფრანგეთის ხელოვნებათა ყადეტის დელ დუკს სახელობის პრემია.

Georges Bériachvili graduated from Chemical faculty of Georgian Technical University and Music theory faculty of Tbilisi State Conservatoire (1999). Since 2001 year he lives in France, completed cycle de perfectionnement en musicology in Paris National Conservatoire and defended his PhD thesis "Musical Space: concept and phenomenon through the avant-garde 1950s and 1960s (Stockhausen, Xenakis, Ligeti ...)". Main topics of his scientific work are: Music of 20-21 century, time and space in music, psychological and socio-anthropological basics of music art. Particularly, he elaborated the phenomenological theory of musical space in his thesis and scientific articles. One of the most central place in his researches occupies concept of expressive gesture, which is based on advanced understanding of intonation theory of music. At the same time Georges Bériachvili works as a pianist. He performs music of 18-19 century as well as pieces of contemporary composers. At 2012 year he was awarded by Del Duca Prize awarded by the French Académie des Beaux Arts.

შიური 2015 JURY

დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორია მუსიკისმცოდნე-ფოლკლორის-ტის სპეციალობით (1986). ფოლკლორულ ანსამბლ კერიას ხელმძღვანელი. მისი კვლევის ძირითადი სფეროსა ქართული ხალხური მრავალმინბობის ფორმები. აქეს ნამრომები ქართული საეკლესიო საგალობლის შესახებაც. მონაწილეობა აქვს მიღებული რიგ ადგო-ლობრივ და საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციებში, ფოლკლორისტულ ექსპედი-ციებში.

მუსიკოლოგის დოქტორი, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორი,
წმინდა გიორგი მთაწმინდელის სახელობის უმაღლესი სასწავლებლის დეკანი.

თამაზ გაბისონია
საქართველო

Tamaz Gabisonia
Georgia

Doctor of Musicology,
teacher at the High School of Georgian Church Chant and Song at the Theological Seminary.

Graduated from the Department of Musicology of Tbilisi State Conservatoire (1986). Directs folk ensemble Keria. The focus of his scholarly interest is the forms of Georgian traditional polyphony. Is the author of works on Georgian church chants. Has participated in a number of national and international scientific conferences and field expeditions.

2014 წლის პონფერენცია-კონკურსის გამარჯვებულები:

ეკატერინა დოლმატოვა (რუსეთი) - ბაყალავრიატის საუკეთესო მოხსენება
თეონა ლომაძე (საქართველო) - მაგისტრანტის საუკეთესო მოხსენება

THE WINNERS OF 2014 YEAR CONFERENCE-COMPETITION:

Ekaterina Dolmatova (Russia) – Best paper of BA student

Teona Lomsadze (Georgia) - Best paper of MA student

მეცნიერებელი საერთაშორისო
სტუდენტური
სამუსიკისმცოდნეო
კონფერენცია-კონკურსი

THE SIXTH INTERNATIONAL
CONFERENCE-COMPETITION
FOR STUDENTS
IN MUSICOLOGY

**პონევერენცია-პონკურსის ორგანიზატორები
დამარცხისტების მადლობას უხდიან:**

ანსამბლ „სახიობა“;

კონსერვატორიის მგალობელთა სტუდენტურ გუნდს;

კონსერვატორიის რექტორს, ბ-ნ რევაზ კიკნაძეს;

კონსერვატორიის აღმინისტრაციის ხელმძღვანელს, ბ-ნ ნიკოლოზ ხორბალაძეს;

ქ-ნ ლია ქართლელიშვილს;

ბ-ნ ირაკლი ეგსტაფიშვილს;

ქ-ნ ნინო ჩხიკვაძეს;

ქ-ნ მარინა ჩიხლაძეს და კონსერვატორიის ისტორიის მუზეუმის თანამშრომლებს;

ქ-ნ თინათინ კანდელაქს და ქეთევან უორუოლიანს;

ბ-ნ თემურ ბოლოთაშვილს;

ხელის ჩრდილების სახელმწიფო თეატრს „ბუდრუგანა-გაგრას“.

**ORGANIZERS OF THE CONFERENCE-COMPETITION
EXPRESS THEIR GRATITUDE TO:**

Ensemble “Sakhioba”;

Student Chant Choir of Tbilisi State Conservatoire;

Rector of Tbilisi State Conservatoire, Mr. Revaz Kiknadze;

Head of administration of the conservatoire, Mr. Nikoloz Khorbaladze;

Ms. Lia Kartlelishvili;

Mr. Irakli Evstapishvili;

Ms. Nino Chkhikvadze;

Mrs. Marina Chikhladze and staff of the conservatoire's history museum;

Mrs. Tinatin Kandelaki and Ketevan Zhorzhiani;

Mr. Temur Bolotashvili;

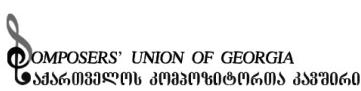
Georgian State Hand Shadow Theatre “Budrugana-Gagra”.

მსარდამშერები

SUPPORTERS

საქართველოს კულტურისა
და კადლის ფასის
სამინისტრო

სპეციალური მადლობა დავით ცინცაძეს
Special thanks to Mr. David Tsintsadze

Info: www.tsc.edu.ge/imssc

Contact: geomusicology@gmail.com